

Поводом 16 година од агресије НАТО-а на нашу земљу

СЕЋАЊА НЕ БЛЕДЕ

Оно што се догађало током 78 дана ратовања означено је синтагмом „рат новог доба“. Наша војска, иако технички и економски знатно инфериорнија, храбро се супротставила агресору, а веома упечатљив тон одбрани дао је свенародни отпор. Мобилизација и борбени распоред Копнене војске деловали су одлучујуће као фактор одвраћања за предузимање копнене операције.

Не може се заборавити 24. март 1999. године, када је (у 20 часова) Северноатлантски савез, грубо кршећи међународни правни поредак, без овлашћења Савета безбедности УН, отпочео агресију на Савезну Републику Југославију (Србију). Та политичко-војна организација је наједном од одбрамбеног савеза претметнула се у агресивно-освајачку мегаорганизацију, с циљем поковања земаља које јој се на путу новоколонијализма буду супротставиле. НАТО је постао инструмент и војска крупног капитала. Агресијом на СРЈ тај савез почео је да делује изван своје територијалне сфере. Догодио се озбиљан преседан који ће и те како да промени свет, што се одвија и у актуелно време, када се НАТО и његови сателити све више приближавају Русији, Кини и Индији. Бројни војни аналитичари упорно упозоравају да је поново на сцени Хладни рат и да човечанство, жешће него икада, клизи ивицом жилета који води ка планетарном нуклеарном рату.

Колико су планери НАТО-а били самоуверени да ће одбрану СРЈ скршити за рекордно кратко време, говори и податак да су већ на почетку агресије објавили да ће тај напад потрајати само два-три дана. Очекивали су брзу капитулацију, али су се преварили.

Пре агресије изведене су бројне обавештајно-субверзивне, економске, политичке, информативно-пропагандне, психолошке, електронске и све друге врсте операција. Прикупљено је мноштво података, ангажована високософистицирана техника, укључујући и извиђање из свемира. Наш познати стручњак за космонаутику Миливој Југин је деведесетих година у интервјуу за лист „Војска“ изјавио да сателити из свемира на земљи могу да сниме предмете величине шаке. По свему судећи наша земља, изазаивањем кризе и грађанског рата деведесетих година, била је одређена да се над њом изведе експеримент *in vivo*, како би се стекла драгоцене искуства за даље освајање света. Планери НАТО-а су сасвим сигурно били уверени да су одабрали прави модел јер је наша земља позната по слободарству, ослободилачким ратовима и добро обученим војницима, којима не мањка храброст.

Међународна мисија са Вилијамом Вокером на челу (од новембра 1998. године до почетка агресије) извела је обавештајно-субверзивну операцију, а потом операцију концентрисања снага НАТО-а и шиптарских терориста, која је реализована паралелно са психолошко-пропагандном

операцијом с циљем застрашивања и поковања снага. Претходни „преговори“ у Рамбујеу и Паризу представљали су само обичну фарсу, то јест игру у којој је СРЈ наметано оно што не би прихватио ниједан здраворазуман човек, посебно не држава којој је стало до суверенитета и интегритета, како би се међународна јавност уверила у некооперативност Југославије.

Војска Југославије је, у складу са процесом ситуације, правовремено предузела одговарајуће мере и активности, чиме је спречено стратегијско изненађење и благовремено откривање непријатељевих мера и снага, а различитим мерама противваздушне заштите предупређено је изненађење јединица. Тиме су створени предуслови за заштиту људства и материјалнотехничких средстава и омогућено успешно супростављање агресору.

На нашу земљу окомиле су се снаге 19 најразвијенијих земаља чланица НАТО-а, које су неколико десетина пута биле надмоћније и око 700 пута економски моћније. Ваздухопловне формације НАТО-а дејствовале су са великих висина, углавном ван домаћаја наших система противваздушне одбране. Употребљавани су високософистицирани пројектили изузетне прецизности, а међу њима и крстареће ракете лансиране са раздаљине од хиљаду и више километара. Према првим погоцима, било је јасно да је агресија брижљиво и прецизно припремљена. На почетку рата претежно су гађани објекти војне инфраструктуре, првенствено аеродроми и остала инфраструктура РВ и ПВО.

Четвртог дана навече срушен је мит о невидљивости и недокучивој моћи америчког борбеног авиона стелт-технологије Ф-177 А. Погођен пројектилом наше ПВО, црни соко се заглибио у оранице сремског села Буђановци. Најбрижљивије чувана државна тајна САД пала је у руке стручњака ВЈ.

После благовремене мобилизације, примењујући тактике поступке, пре свега маскирање, маневар, одржавајући висок морал, ВЈ је губитке свела на минимум. На супрот тој објективној истини, у бриселском седишту НАТО-а свакодневно су изношени подаци о великом броју уништених тенкова, топова и других борбених система. Снажна пропагандна кампања западног војног савеза није уродила плодом. Како ће се касније успоставити, инфромативни рат који је водила Алијанса, наишао је на огромне потешкоће, па га НАТО први пут није добио.

Бесни што нису остварили предвиђене

циљеве, планери НАТО-а све више и све чешће одређивали су цивилне објекте на које су лансирани пројектили. И тада су, да би оправдали ратне злочине, измислили чаробну формулу – колатералну грешку. Наш народ је на то одговорио појачаним отпором и манифестацијама пркоса.

Током агресије западни војни савез употребио је и многа међународним конвенцијама забрањена средства, попут пројектила с осиромашеним уранијумом, касетних бомби, графитних бомби и још нека друга.

Анализирајући искуства након завршетка војне операције (14. 10. 1999. у Конгресу САД) тадашњи државни секретар Вилијам Коен и начелник Здруженог генералштаба Хенри Шелтон нашли су да Америка мора побољшати своју електронску борбену способност за будуће ратове, зато што је ВЈ, током снажног бомбардовања, успела да сачува своју противваздушну одбрану. Навели су да су „Срби рационално користили свој ПВО, присиљавајући пилоте НАТО-а да лете на великим висинама, што је смањило њихову ефикасност у гађању циљева на земљи“. Шелтон је истакао да снаге НАТО-а нису могле да униште ПВО ВЈ, зато што је ВЈ користила тактику дисперзије, примењивала нове тактичке поступке и камуфлирала борбена средства.

Аналитичари на Западу једва су поверовали телевизијским снимцима на којима је приказано извлачење тадашњих снага, готово нетакнутих, са Косова и Метохије. Од наводно неколико стотина уништених тенкова, како је тврдио портпарол западног војног савеза Џејми Шеј, показало се да их је погођено једва седам. Снаге НАТО-а су до те мере промашивале да и данас истражују шта се то збило са њиховим пројектилима. Од 185 лажних циљева које је поставила једна наша бригада на КиМ, погођено је тачно 175, а јединица остала готово нетакнута. Шта су све примењивале наше снаге, задуго ће остати војна тајна. Међутим, рећи ћемо само да је ратовање пре свега умовање.

Дан сећања прилика је да се евоцирају успомене на јуначке подвиге наше војске и витешки отпор народа. Да се ода пошта онима који су положили своје животе на олтар отаџбине. Прилика је то да се још једном упуту признање браницима.

Било је то време када смо, као и много пута раније током историје, били сви као један. Слобода, част, достојанство, мир, чојство и јунаштво су за српски народ највеће светиње.

Звонимир ПЕШИЋ

„Рапорт“ са седнице редовне годишње Скупштине УВПС

ДОСЛЕДНИ У БОРБИ ЗА ОСТВАРЕЊЕ ЗАКИНУТИХ ПРАВА

Делегати из свих крајева Србије сумирали су досадашње резултате Удружења, трасирали наредне циљеве и донели одлуку о новом заштитном знаку Удружења, којим се симболизује војничка част и морал. Законом о привременом уређењу начина исплате пензија, чија је суштина заправо ново смањење пензија, како је оцењено, крши се јединство правног поретка, јер је он у супротности са Законом о ПИО.

Удружење Војних пензионера Србије чини све како би корисницима пензија повратио закинута права: поглед на салу у којој је одржана последња седница Скупштине УВПС

У Свечаној сали Дома Војске у Београду 31. марта одржана је редовна годишња Скупштина УВПС на којој је анализиран рад у протеклом периоду, а донето је још неколико важних одлука.

Седници су присуствовали и многобројни гости, међу којима и: заменик председника Удружења војних пензионера у Републици Српској Драгомир Веиновић, пуковник у пензији; секретар Удружења војних пензионера Републике Црне Горе Радивоје Здравковић, пуковник у пензији; заступник начелника ВМА професор др пуковник Зоран Шегрт; представник Управе за традицију, стандард и ветеране МО потпуковник Владан Вукадиновић; представник ГШ Војске Србије мајор Саша Јанковић; представници ЦВМУ Београд потпуковници др Зоран Стошић и Жељко Рукавина; представник Фонда за СОВО Зоран Стојановић; председник Клуба генерала и адмирала Србије др Видоје Пантелић, генерал-пуковник у пензији; заменик председника Удружења пензионисаних летача и падобранаца Љубиша Величковић, пуковник у пензији; представник Удружења војних бескућника пуковник Мирослав Пантовић; заменик председника Савеза синдиката пензионера Србије Жика Тишић и потпредседник Михаило Радовић; председник Савеза удружења потомака ратника ослободилачких ратова Србије 1912-1920. године Љубомир Марковић, пуковник у

пензији; председник Удружења палих бораца ратова од 1990. године Саво Пауновић; истакнути чланови и дугогодишњи руковођиоци Јеврем Цокић и Васо Бунчић.

Минутом ћутања, на почетку скупа, ода та је пошта војним пензионерима преминулим између две седнице Скупштине УВПС. Седницом је председавао члан Главног одбора Марко Неговановић.

Пошто су једногласно изабрана радна тела и усвојен Пословник о раду редовне годишње Скупштине УВПС, скупу се обратио председник УВПС Љубомир Драгањац, чије излагање објављујемо у целисти:

- У протеклих десет месеци Удружење војних пензионера Србије и целокупна војнопензионерска популација били су пред великим изазовима и ишчекивањима да ће се постојећи вишегодишњи проблеми коначно позитивно решити. Очекивали смо да ћемо право на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто од 1. јануара 2008. године остварити јер је то верификовано одлукама Уставног суда, пресудама Управног и Врховног касационог суда, као и бројним пресудама парничних судова. Прошло је годину дана од како је Управни суд почео да доноси пресуде којима се то право признаје и обавезују Републички Фонд за ПИО да донесе решење у складу са тим пресудама. Уместо таквог поступка Републички фонда за ПИО на нечувени на-

чин врши опструкцију и потпуно игнорише све те судске одлуке и понаша се као да оне не постоје чак и оспоравајући Уставном суду право да уопште доноси такве одлуке, рекао је Драгањац.

Питања која траже хитне одговоре

Реаговање Управног суда у односу на овакво поступање Републичког фонда за ПИО није било адекватно и благовремено. После познате изјаве председника Владе Р. Србије формирана је радна група од више министара која је заузела став да се ово питање реши тако што ће се прво повећати пензије и почети исплата увећаних пензија, а истовремено да Министарство финансија утврди дуг и друге трошкове и да предложи моделе исплате.

У вези са оваквим ставом Владе, намеће се више питања:

1. Када ће почети исплата увећаних пензија. Одлука је требало бити донета одмах после разговора представника УВПС са министром Вулином, али још увек нисмо сазнали разлог због чега се наставља са одуговлачењем.

2. На коју ће основицу бити извршено усклађивање пензија. Ми сматрамо да смо у систем ПИО били укључени са вредношћу бода 9,40 динара, оствареним у сите-

Радно председништво Скупштине имало је пуне руке посла

му у којем смо се налазили до 1. 1. 2008. године и да сва другачија решења стављају војне пензионере у неравноправан положај, што је у суштини дискриминација.

3. Да ли су се стекли услови за примену застарелости потраживања за период три године пре подношења тужбе. И по овом питању постоји више разлога да не постоји правни основ за примену застарелости, а један од основа је да још увек није добијено решење о усклађивању пензија.

У односу на поднете тужбе за наплату дуга било је много различитих пресуда, сада је код већине судова наступило скоро јединствено пресуђивање да је вредност бода 9,02 и застерелост за период до три године пре подношења тужби. Овакво пресуђивање вредност бода смањује за 38 одсто, а дуг за две трећине. Пензионери-ма који су уложили жалбе, тај досуђени дуг још се смањује за више од половине, нагласио је председник УВПС.

Како поступати у свим овим случајевима детаљно смо вас обавештавали путем сајта, гласила „Војни ветеран“ и званичним актима Удружења. Надлежним судовима по овим питањима упућен је значајан број жалби, по којима још увек нису донете одлуке, односно пресуде.

Коначну одлуку о начину остваривања права на ванредно усклађивање пензија и наплату дуга доноси сваки корисник војне пензије и нико нема овлашћење да било с ким преговара и о томе одлучује. Наше Удружење има обавезу да пружи адекватну стручну помоћ и да од институција система захтева да се то право оствари у складу са Законом и правоснажним судским одлукама.

Закон у несагласју са Уставом

Изненада и неочекивано донет је Закон о привременом уређењу начина исплате пензија, чија је суштина уствари смањење пензија. Овим Законом крши се јединство правног поретка јер је он у супротности са Законом о ПИО:

Нарушава се имовинско, људско и лично право као и мирно уживање имовине, Није одређен рок трајања иако је наведено да је привремен,

У сукобу је са Европским социјалном повељом која је ратификована 2009. године. Том повељом забрањено је смањивање

система социјалне сигурности,

Супротан је одредбама члана 20, 21, 58 и 70 Устава,

Војни пензионери доводе се у неравноправан положај у односу на остале пензионере, јер једино они нису остварили право на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто од 1. 1. 2008. године,

Због свега наведеног, наше Удружење је поднело иницијативу за оцену уставности овог закона и препоручило војним пензионерима да због смањења пензија покрену управни спор, што су многи већ учинили. Еминентни правни стручњаци ове наше активности позитивно оцењују и наводе да је то правни пут да се тај Закон прогласи неуставним и стави ван снаге.

С обзиром на то да је овај Закон од изузетног значаја јер се ради о ограничавању људских права које је од егзистенцијалног значаја за велики број пензионера, очекујемо да ће Уставни суд нашу иницијативу узети у разматрање, не чекајући да дође на ред и донети и привремене мере како би се спречиле негативне последице, подвукао је Драгањац.

- Државни ревизор Републике Србије је 2012. године, вршећи ревизију завршног рачуна Републичког фонда за ПИО, установио да за 5.069 војних пензионера који су стекли право на пензију у периоду од 1. 1. 2008. до 31. 12. 2011. године, при обрачуна пензијског основа, није примењен корективни фактор, што је имало за последицу исплату мањих пензија од припадајућих.

Како се понаша Републички фонд за ПИО

Државни ревизор је Фонду за ПИО наложио да по службеној дужности измени правоснажна решења и да донесе нова решења, у складу са чланом 191. Закона о Војсци Србије. Истовремено је наложено да се покрене вансудско поравнање за период од дана остваривања права на пензију до дана измене правоснажног решења. Фонду је требало три године да би започео реализацију овог налога, правдајући се да им Министарство одбране није доставило потребне податке. У вансудском спору се понашају уцењивачки, нуде само исплату основног дуга без затезних

ШТА СУ РЕКЛИ ГОСТИ

Председник Клуба генерала и адмирала Србије Видоје Пантелић навео је чињеницу да су чланови тог клуба уједно и чланови УВПС, наглашавајући

успешну сарадњу та два удружења. Упутио је подршку јединству војних пензионера, наводећи да поједине неформалне групе и појединци покушавају да наруше кохезију војних пензионера. Позвао је на јединство у војно-пензионерским редовима које је насушно потребно свима.

У име Синдиката пензионера Србије делегате Скупштине поздравио је потпредседник Жика Тишић, који је говорио о досадашњим активностима тог удружења грађана, усмере-

ним на заштити материјалног и социјалног положаја пензионера. Главни акценат у раду тог синдиката, како је нагласио Тишић, стављен је на враћање пензија на ниво из октобра 2014. године.

Скуп је поздравио и заменик председника УВП Републике Српске Драгомир Веиновић, пожелевши у име колега успешан рад Скупштине и пренео поздраве председника

Милорада Кутлешића, који због болести није могао да допутује у Београд. Веиновић је подвукао да су проблеми пензионере у Републици Српској готово истоветни са проблемима који тиште војне пензионере у Србији. Захвалио је Извршном одбору УВПС и председнику Удружења УВПС на досадашњој помоћи.

Секретар УВП у Црној Гори Радивоје Здравковић захвалио је на доброј сарадњи, захтевао успешан рад Скупштине и добро здравље свим војним пензионерима.

камата. Они који то не прихватају, мора да туже и не могу да наплате ни основни дуг, док се судски поступак не заврши који ће трајати око три године. Значи, право ће остварити за 6 до 10 година и биће принуђени да плаћају судске трошкове. Питамо се да ли овакво понашање Фонда штити интересе војних пензионера, а колику штету наносе онима који издвајају средства за доприносе за ПИО. Недопустиво да им је оволико времена требало да реше ову једноставну грешку и да грешке државних органа решавају на штету КВП и потпуно занемарујући одговорност својих чиновника.

Ступио је на снагу Закон о оружју и муницији, који ће почети да се примењује од 4. марта 2015. године. Његовим одредбама значајно су пооштрени услови под којима физичка лица могу набављати, држати и носити оружје, укунута је категорија трофејног оружја, уређен начин поступања са оружјем након смрти власника, прописане релативно оштре прекршајне санкције за кршење бројних обавеза поседника оружја. Удружење је припремило приказ одредаба овог закона које се односе на физичко лице и објавило га на сајту, а биће објављен и у наредном броју „Војног ветерана“. Сагледаћемо такође утицај решења из тог закона на пореске обавезе на регистровано оружје и поново покренути захтеве за укидање или бар за смањење тих обавеза, нагласио је председник УВПС.

Драгоцену помоћ угроженим пензионерима

- Веома је значајно што смо 2012. године донели одлуку да формирамо Фонд солидарности за пружање помоћи члановима Удружења. Усвојили смо Правилник за доделу помоћи и одлучили да се 40 одсто од чланарине издваја у Фонд за помоћ. Основ за стицање права на социјалну и хуманитарну помоћ је материјална ситуација, здравствено стање и ванредне околности. Од септембра 2012. године, па до фебруара 2015. године помоћ је додељена за 815 корисника војне пензије у износу од 28.753.000 динара или просечно 35.280 по једном лицу. За тридесет месеци за помоћ је издвојено око 14 месечних нето чланарина. У фебруару 2015. године помоћ је добило 37 чланова Удружења у износу од 1.120.000 динара.

Прошлогодишње катастрофалне поплаве у Србији погодиле су КВП у којима је смртно страдао један пензионер из Свилајнца. Покренули смо и спровели успешну акцију за пружање помоћи свим грађанима Србије, а посебно нашим члановима. Организовали смо да се за поплавлене грађане Србије преко Фонда за ПИО уплати једнодневни износ месечне пензије и та акција трајала је два месеца.

Ванредну помоћ добили су сви чланови Удружења који су имали штете од поплава. Помоћ је добило 65 КВП у износу од 3.515.000 динара, или просечно по једном лицу 54.000 динара.

Поред средстава Фонда солидарности за ову помоћ укључена је и једномесечна бруто накнада свих лица по уговору о привременим и повременим пословима у из-

носу од 714.416 динара, као и прилози Оп-Гр организација од 463.825 динара, рекао је Драгањац.

- Опште стање по питању стамбеног обезбеђења КВП није битно промењено. И даље сваки пети пензионер нема решено стамбено питање, од којих сваки десети нема никакав стан. Са оваквом динамиком обезбеђења станова стамбено питање КВП неће се решити у блиској будућности. Уколико би се годишње обезбеђивало по 300 станова (колико је додељено 2013. године) потребно је још 13 година да би сви КВП без стана били стамбено обезбеђени.

Проблем се још више усложњава код КВП који немају потпуно решено стамбено питање јер до сада нико од њих то питање није решио.

Куда иде здравствени динар

Доношењем новог Правилника о стамбеном обезбеђењу неће се значајније променити стамбена ситуација. Новим правилником нека питања се повољније решавају, али и нека нова решења су веома компликована и тешко спроводљива, нарочито када су у питању КВП који немају потпуно решено стамбено питање.

Брже решавање стамбених проблема једино је могуће већом и ефикаснијом разменом имовине коју Војска Србије више не користи за готове станове.

У 2015. години планирано је да приходи од доприноса за здравствено осигурање запослених војних осигураника износи 1.776.422 динара, а од КВП 2.200.000 динара, што укупно износи 3.976.422 динара. За набавку лекова и санитетског материјала за потребе војноздравствених установа (ВЗУ) планирано је 953.460 динара или 24 одсто у односу на средства из доприноса. За накнаде зарада у току привремене неспособности за рад проузроковане болешћу запослених планирано је 879.920 динара или 22 одсто у односу на укупна средства из доприноса, а то је 50 одсто у односу на средства доприноса запослених. Овакво ангажовање средстава негативно се одражава на благовремено и квалитетно лечење војних осигураника као и обезбеђење ВЗУ лековима и санитетским материјалом.

Средства која се рефундирају Министарству одбране на име накнаде за боловање исплаћују се у целом износу, што је у супротности са Законом о здравственом осигурању цивилних осигураника. Наведеним Законом накнаде за боловање до тридесет дана плаћа послодавац, а преко 30 дана Републички фонд за здравствено осигурање. Ова одредба примењује се и на цивилне осигуранике запослене у Министарству одбране и Војсци Србије, па је заиста несхватљиво да се тако не поступа и према војним осигураницима запосленим у Министарству одбране и Војсци Србије, наводи Драгањац.

Очекујемо да се овај проблем што пре реши и то тако да за војне осигуранике накнаде за боловање до 30 дана плаћа Министарство одбране из својих средстава.

Недостатак лекова и санитетског материјала у ВЗУ добрим делом узрокован је Законом о јавним набавкама, па је потреб-

но што пре покренути измену тог Закона у односу на ову врсту набавке.

Разграната сарадња са МО и Војском Србије

За услуге цивилним болницама, поликликама и амбулантама предвиђено је да се ангажује 600 милиона динара, што није спорно. Међутим, недопустиво је да од прихода које Министарство одбране остварује од лечења цивилних осигураника у ВЗУ, Фонд за СОВО не добија никаква средства па чак ни за надокнаду лекова и материјала које с троше за лечење цивила.

Решење ових и других проблема је покренуто и очекујемо резумевање и адекватно реаговање надлежних органа, какао је Драгањац.

Однос Министарства одбране и Војске Србије према Удружењу је позитиван и у непрекидном побољшању. Захваљујемо на помоћи коју нам пружају јединице и установе Војске Србије као и Министарству одбране а посебно: Дому Војске Србије, Фонду за СОВО, Уметничком ансамблу МО „Станислав Бинички“, редакцији листа „Одбрана“, ВУ „Дедиње“ и другим организацијским целинама из система одбране.

Наставља се успешна међународна сарадња са сродним организацијама из Црне Горе, Републике Српске, Македоније, Бугарске и Румуније. Ова сарадња успоставља се и на локалном нивоу Нови Сад – Темишвар, Зајечар – Северин и Видин.

Остваривање законских права и решавање постојећих проблема, Удружење ће активно и упорно првенствено чинити преко институција система а уколико буду угрожени наши витални интереси, њих ћемо бранити организовањем јавних протеста, закључио је Љубомир Драгањац.

Потпредседник Надзорног одбора УВПС Веселко Плазичић, у име тог тела поднео је сажет извештај, наводећи да су у материјалима за седницу садржани сви потребни подаци. На основу извршене контроле материјално-финансијског пословања УВПС за 2014. годину, која је оцењена веома успешним, предложио је да се извештај у целини усвоји.

Делегати су усвојили извештај о раду и излагање председника УВПС (са само једним гласом против). Потом је усвојен Извештај Надзорног одбора (са два гласа против). Скупштина је усвојила и нове јавне ознаке (лого) и признања УВПС.

Скупштина је обавештена о непозивој оставци председника Надзорног одбора УВПС Добривоја Станојевића. Основне ставове из Станојевићеве писмене оставке саопштио је председавајући.

„Досадашњи председник Надзорног одбора Добривоје Станојевић поднео је неопозиву оставку на функцију члана и председника Надзорног одбора Скупштине УВПС следеће садржине: на основу члана 45. тачка 2) Статута УВПС, подносим неопозиву оставку на функцију председника Надзорног одбора Скупштине УВПС. Образложење: Оставку подносим због неслагања са методом рада и поступања руководиоства УВПС у начинима решавања

РЕЧ ДЕЛЕГАТА

Владо Тадић, председник ОпОд УВП у Белој Цркви навео је да су чланови Општинског одбора проучили комплетан материјал припремљен за скупштину и навео да су прихватили предлог нових симбола.

- Не можемо више толерисати нападе на нашег председника преко медија и интернет групе. Реч је о нападу на комплетно руководство Удружења. Предлажем да ангажујемо адвоката да против свих оних који омаловажавају наш рад, изнесе неаргументоване оцене о раду УВПС у целини одмах код надлежног суда поднесе кривичну пријаву. Њима је циљ да уруше наше Удружење, али упркос свему и предлажем да их још једном позовемо на добру сарадњу, рекао је Тадић.

Он је изнео примедбе на рачун Фонда СОВО, наводећи да још увек има проблема око исплате рефундације накнаде за лекове и путовање ради лечења.

- Познат је случај једног заставника прве класе у пензији коме треба да се рефундира 32.000 динара, а његова пензија износи 36.000 динара. Наши инвалиди су оштећени решењима који је 2010. године донео Фонд СОВО, па је један од њих питао шта да ради јер је добио ново решење за пензију а од њега траже вансудско поравнање за 173.000 динара. Ја сам то фотокопирао, назвао надлежне и добио одговор да су по службеној дужности установили да именовани је оштећен за готово 8.000 динара.

Станко Божановић, из обреновачке организације УВП упутио је речи захвалности на пруженој новчаној помоћи породицама пострадалих у поплавама, истичући лично ангажовање председника УВПС Љубомира Драгањаца.

Навео је да још увек нема

решења о вредности бода на основу умањења по изгласаном Закону о привременом начину исплате пензија. Поставио је и питање зашто Главни одбор УВПС није прихватило мирне протесте као начин решавања проблема. Нагласио је чињеницу да велики број војних пензионера живи веома тешко јер издржавају своју децу која не могу да се запосле, а и њихову децу.

Илија Пиљић из нишке организације рекао је за извештај који су добили делегати пре седнице да је недоречен, некомплетан и да не нуди решење постојећих проблема.

- У делу извештаја прилично опширно је описано стање права која су нам годинама ускраћивана. Мере које су спроведене углавном се односе на дописе институцијама које углавном не одговарају на њих, а ако одговоре то је неконкретно, без воље да се било које питање реши. И то тако траје годинама. То ме подсећа на цртани филм калимеро који стално више неправда, неправда. Питам све вас постоји ли начин да остваримо своја права и како. Неко решење морало би да се нађе. Ако држава не поштује

сопствени Устав, законе и правосудне институције зашто то не саопштим чланству да се не нада и запада у додатне судске трошкове, рекао је Пиљић.

Представник нишких пензионера замерио је Удружењу што наводно не анализира и не предочава податке о броју чланова УВПС.

- Сарадња са Фондом СОВО и Републичким фондом ПИО, како пише у извештају, веома је добра. Питам се ја о каквој то сарадњи говоримо ако нас те две институције дуго систематски игноришу и оштећују. Не слажем се та тим оценама, рекао је Пиљић.

Златко Посавец из Крагујевца, као члан Организационог одбора мирних протеста, обавестио је делегате како је дошло до формирања тог тела и навео одлуке Главног одбора УВПС о припремама за организацију протеста.

- Напомињем да је јавни протест као начин борбе за права војних пензионера и КВП прописан Статутом Удружења и не представља ништа нелегално. Након немилог догађаја испред зграде Владе Републике Србије 12 пензионера,

махом чланова, посетило је Удружење. Том приликом председник је изјавио да је добио извештај од Бранка Петковића, председника Радне групе за припрему протеста да Удружење није у стању да обезбеди критичну масу за протесте, да руководство разматра одржавање протеста у затвореној сали. Питам се каква је то протест који се одржава у изнајмљеној сали. То говори да је Удружење одустало од организовање мирних протеста. У организационом одбору су све организације, удружења и асоцијације у којој су војни пензионери. УВБ је и 17. новембра и касније позивано да стане на чело протеста. Тај организациони Одбор доказао је да без одговарајуће инфраструктуре може да изведе 1500 и 2000 војних пензионера, нагласио је Посавец.

Ратомир Панчић из Ниша рекао је да је последњих година велики број старешина пензионисан и да их треба укључити у рад Удружења.

Радомир Јовићевић је изнео примедбу у вези са здравственом заштитом корисника војне пензије.

нагомиланих проблема у остваривању законитих стечених статусних права КВП. У потпису Добривоје Станојевић.

По члану 45. тачка 2) Статута УВПС мандат члана органа престаје пре истека времена са подношењем оставке, па су делегати само упознати о тој чињеници.

На упражњено место председника Надзорног одбора Скупштине УВПС, које је настало наведеном оставком, Главни одбор Скупштине УВПС предложио је Мила Глумца, који је дугогодишњи активни члан УВПС, а у ранијем периоду је био председ-

ник комисије за доделу једнократне новчане помоћи у Фонду за СОВО, члан Извршног одбора и члан Надзорног одбора, а по специјалности финансијске је струке, па поседује потребне стручне квалификације и искуство за обављање те дужности. Делегати су једногласно подржали тај предлог.

Пре почетка Скупштине, неколико појединаца из неформалне и фејсбук групе војних пензионера покушало је на крајње непримерен и груб начин да уђу у салу и да присуствују седници, али су у томе били спречени. Претпоставља се да им је

намера била да „минирају“ најважнији годишњи скуп наше организације.

Председавајући седницом Скупштине УВПС Марко Неговановић, одговарајући на питање делегата зашто УВПС не предузима протесте, духовито је рекао је да Удружење у овој фази борбе за остварење закинутог дела пензија примењује силу правде, а не право силе.

Прилог припремили:

З. Пешић

М. Чуљић

И. Михајловски

Са годишње Скупштине Градске организације УВП у Нишу

ГОДИНА ИШЧЕКИВАЊА

Корисници војних пензија су посебно незадовољни што надлежни судови, а посебно у Нишу, веома споро или никако не решавају поднете тужбе, што није случај у другим градовима у Србији

Преходна година, како је рекао председник Милутин Пантелић, била је година наде и ишчекивања да ће нам се коначно решити питање заосталог дуга из 2008. године. Нажалост, иако је цела године прошла, дуг војним пензионерима, то јест повећања пензија за 11,06 одсто никако да се реши.

На том плану Градска организација УВП у Нишу, кроз сталне притужбе, жалбе и приговоре, пружала је свестрану помоћ члановима, како би спорове решили. Нема дана да у просторије не дође 30-40 чланова, којима се решавају проблеми у разним областима, а пре свега у вези са тужбама.

Војни пензионери су посебно незадовољни што је у прошлој години дошло до привременом умањења пензија, у највећем броју за 25 одсто, а дуг државе према њима није измирен, па су двоструко оштећени. Додуше, смањење пензија је дошло и код осталих пензионера, али код војних је то посебно карактеристично јер су највише оштећени они са средњим пензијама, тј. мајори и потпуковници.

Корисници војних пензија су посебно незадовољни што надлежни судови, а посебно у Нишу, веома споро или никако не решавају поднете тужбе, што није случај у другим градовима у Србији. Људи су нарочито незадовољни чињеницом да се не поштују одлуке и пресуде Уставног суда, Врховног касационог суда и Управног суда. То ствара слику да су одлуке наведених судова неважне.

Председник Милутин Пантелић је нагласио да се Градска организација војних пензионера у Нишу може похвалити да су се у прошлогодњим поплавама војни пензионери масовно одазвали у пружању помоћи угроженима и да су стали уз свој народ када му је било најтеже. Поред тога што је Главни одбор УВПС на име помоћи уплатио новчана средстава, Организација у Нишу је посебно уплатила око 200.000 динара, и по том питању смо међу најбољима у Србији, рекао је он.

- Када је у питању здравствено збрињавање, захваљујући томе што имамо Војну болницу, као и изванредну сарадњу са управном, највећи део проблема, се успешно решава. Али забрињава чињеница, да је у прошлој години велики број врхунских специјалиста отишао из Војне болнице по разним основама, о чему је Министарство одбране требало да поведе више рачуна. Овом приликом посебно истичемо, велико залагање др Виторамира Панчића, пуковника у пензији и бишег управника Војне болнице и захваљујући њему и његовом ауторитету све проблеми успешно се решавају.

Стамбена проблематика у Нишу веома је актуелна. Велики број војних пензионера и професионалних лица је без стана, а питање је када ће их и добити. Простор у бившој касарни „Бубањски хероји“ од неколико хектара још није оспособљен за почетак радова, а по уговору са инвеститором ту је предвиђена изградња већег броја станова за припаднике Војске и војне пензионере. Одобравање новчаног кредита за самостално решавање стамбеног питања иде веома споро, јер у буџету нема довољно новца за те потребе. Све то код људи ствара незадовољство јер човек без стана, не осећа се сигурним, рекао је Пантелић.

Једно од питања на коме је било речи на Скупштини је и информисање. На том плану учињено је прилично. Међутим, мора се много више пробијати у средствима јавног информисања републичког значаја, речено је на седници Скупштине.

Поводом одржавања годишње Скупштине, а. за успешну сарадњу, додељено је више признања. Монографијом УВПС награђено је 16 појединаца. Та књига је додељена и Епархији нишкој Српске православне цркве, команданту КоВ генерал-мајору Милосаву Симовићу, заменику команданта КоВ генералу Желимиру Глишовићу, РТВ „Белама“, РТ Ниш и листу „Народне новине“.

Ранко Бабић

Ускоро усклађивање војних пензија

УТВРЂУЈЕ СЕ БИЛАНС УКУПНОГ ДУГА

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин изјавио је да ће прва мера у вези са усклађивањем војних пензија бити доношење одлуке и почетак исплате увећаних месечних припадности корисника војне пензије. Како је Вулин на радном састанку одржаном 13. марта у ресорном министарству рекао председнику УВПС Љубомиру Драгању и председнику Општинског одбора УВП Нови Београд Константину Арсенићу, исплата усклађених пензија отпочеће ускоро. У току је утврђивање биланса укупног дуга које држава дугује војним пензионерима. Када тај посао буде завршен, Министарство финансија ће предложити модалитете исплате дуга.

Током разговора Љубомир Драгањ је министра Вулина и његове сараднике обавестио да је Удружење до сада све проблеме решавало преко институција државе, што се у већини случајева показало исправним. У разговору је председник УВПС истакао да је кулминација незадовољства војних пензионера настала када су недавно смањене пензије и подсетио министра Вулина на констатацију Уставног суда Србије да су војни пензионери нарочито осетљива друштвена категорија, јер је огромној већини пензионисаних официра и подофицира пензија једини извор прихода. Током састанка било је речи и о другим питањима везаним за војнопензионерску популацију, а тиче се њиховог пензионог и инвалидског осигурања.

Представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања истакли су да ће у решавању конкретних питања војних пензионера сарађивати са репрезентативним удружењем (УВПС)

Скупштина ветерана војнообавештајне службе

НЕГОВАЊЕ ТРАДИЦИЈА

Седница редовне годишње скупштине Удружење ветерана војнообавештајне службе Србије одржана је 13. марта у Свечаној сали Дома Војске Србије у Београду. О активностима и деловању те организације у минулих дванаест месеци извештај је поднео председник Извршног одбора Радослав Шкорић. Ветерани војнообавештајне службе, како је речено, значајан допринос дали су активностима организованим поводом обележавања сто година од почетка Првог светског рата. О финансијском пословању Удружења извештај је поднео Спасоје Матовић.

Скуп је у име Клуба генерала и адмирала Србије поздравио Видоје Пантелић, генерал-пуковник у пензији.

Скупштина је једногласно подржала предлог да се генерал-пуковник Бранко Крга изабере за потпредседника Скупштине Удружења ветерана војнообавештајне службе Србије.

Радно председништво годишњег скупа ветерана

Округли сто о агресији западног војног савеза на СРЈ

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ – НЕ У НАТО

Округли сто је побудио значајно интересовање

Клуб генерала и адмирала Србије, Београдски форум за свет равноправних, СУБНОР Србије, и друге независне, нестраначке организације, организовале су 23. марта 2015. у Центру „Сава“ Округли сто поводом 16 година од почетка агресије НАТО-а против Србије (СРЈ) под слоганом „Да се не заборави – не у НАТО“.

На том скупу су говорили Живадин Јовановић, бивши министар спољних послова СРЈ, генерал-потпуковник у пензији Јово Милановић, Алексеј Чагин, председник Асоцијације хероја Русије, проф. Радош Смиљковић, бивши амбасадор, Милица Арежина, правник, Ненад Узелац, др Станислав Стојановић, амбасадор у пензији

Невен Ђенадија (Бања Лука), генерал-потпуковник Радован Радиновић, др Момчило Вуксановић, председник Српског националног већа у Црној Гори, контраадмирал у пензији Бошко Антић и још неколико учесника Округлог стола из земље и иностранства.

Том приликом представљена је књига „Србија и НАТО“, у издању Београдског форума и „Војска Југославије у одбрани од НАТО агресије 1999. сведочанства, књига IV“, у издању Клуба генерала и адмирала Србије.

У холу Центра „Сава“ приређена је изложба фотографија и књига у издању Београдског форума за свет равноправних, посвећена 15-годишњици рада тог удружења.

Одржана 5. Седница УВПС

ПРИПРЕМА ЗА СКУПШТИНУ

УДому Војске Србије у Београду 19. марта одржана је 5. седница Главног одбора УВПС. Скупом је председавао председник Љубомир Драгањац. Том приликом разматрани су материјали припремљени за редовну годишњу скупштину УВПС. Члановима Главног одбора на располагању је био и извештај Надзорног одбора о раду у минутих дванаест месеци. Разматран је и годишњи извештај о пословању УВПС у 2014. години.

Члановима Главног одбора поднет је и детаљан извештај о раду УВПС између две седнице тог тела.

Додела социјалне и хуманитарне помоћи у фебруару 2015. године

УБЛАЖАВАЊЕ ТЕШКОГ МАТЕРИЈАЛНОГ ПОЛОЖАЈА

На основу Правилника о начину коришћења средстава солидарности за пружање помоћи члановима Удружења војних пензионера Србије, Изврши одбор је на седници одржаној 23. марта 2015. године, размотрио захтеве достављене у фебруару 2015. године, и на основу прописаних критеријума и испуњених услова, донео је одлуке о додели јенократне социјалне и хуманитарне помоћи и то за:

А) Материјално стање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника

ОпОр Зрењанин ЧС: 32.000,00 - по члану 8.429,34 динара,
ОпОр Пирот БЗ: 35.000,00 - по члану 8.779,32 динара,
ОпОр Нови Сад МЈ: 32.000,00 - по члану 8.650,00 динара,
ОпОр Прокупље МН: 32.000,00 - по члану 7.389,85 динара,
ОпОр Прокупље МД: 32.000,00 - по члану 7.898,64 динара,
ОпОр Прокупље РР: 29.000,00 - по члану 7.135,08 динара,
ОпОр Бела Црква КС: 32.000,00 - по члану 8.184,85 динара,
ОпОр Бела Црква СБ: 29.000,00 - по члану 10.766,65 динара,
ОпОр Нови Сад ВЗ: 29.000,00 - по члану 4.811,95 динара,
ОпОр Крагујевац НС: 32.000,00 - по члану 8.935,29 динара,
ОпОр Смедеревска Паланка ИД: 35.000,00 - по члану 8.643,68 динара,
ОпОр Сомбор КГ: 32.000,00 - по члану 8.169,60 динара,
ОпОр Прокупље МБ: 29.000,00 - по члану 7.135,08 динара,

ОпОр Нови Београд КР: 32.000,00 - по члану 9.552,23 динара,
ОпОр Прокупље ТЗ: 32.000,00 - по члану 8.111,82 динара,
ОпОр Ниш ЂП: 32.000,00 - по члану 10.229,59 динара,
ОпОр Чукарица ОИ: 35.000,00 - по члану 9.734,06 динара,
ОпОр Пирот МН: 32.000,00 - по члану 7.777,14 динара,
ОпОр Врање ДБ: 32.000,00 - по члану 7.980,63 динара,
ОпОр Звездара МБ: 32.000,00 - по члану 10.705,65 динара,
ОпОр Звездара ЧМ: 39.000,00 - по члану 3.550,48 динара,
ОпОр Земун ГД: 32.000,00 - по члану 10.348,47 динара,
ОпОр Земун ЂЗ: 32.000,00 - по члану 8.151,03 динара,
ОпОр Сомбор ИИ: 32.000,00 - по члану 8.447,08 динара,
ОпОр Чукарица МП: 32.000,00 - по члану 8.384,90 динара,
ОпОр Стара Пазова БМ: 32.000,00 - по члану 8.537,15 динара,
ОпОр Крагујевац ДР: 32.000,00 - по члану 7.337,18 динара,
ОпОр Краљево СС: 32.000,00 - по члану 9.587,76 динара,
ОпОр Ђуприја ГЗ: 29.000,00 - по члану 10.700,75 динара,
ОпОр Крагујевац АР: 29.000,00 - по члану 10.395,00 динара,
ОпОр Прокупље ГХ: 32.000,00 - по члану 10.002,18 динара,

Б) Здравствено збрињавање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 2. Правилника

ОпОр Смедеревска Паланка ДВ: 20.000,00 - по члану 17.242,09 динара,
ОпОр Ваљево СР: 20.000,00 - по члану 19.896,10 динара,
ОпОр Раковица УВ: 20.000,00 - по члану 12.604,56 динара,
ОпОр Вождовац БМ: 14.000,00 - по члану 18.347,25 динара,
ОпОр Панчево ЧА: 20.000,00 - по члану 18.253,16 динара,
ОпОр Нови Београд ПМ: 25.000,00 - по члану 16.400,23 динара.

Новчана средства су уплаћена на текући рачун 24. марта 2015. године

Извршни одбор

Годишња Скупштина Гр Од УВП Чачак НА УСЛУЗИ ЧЛАНОВИМА

Упрепуној сали Скупштине Града Чачка 26. марта одржана је редовна годишња Скупштина Удружења војних пензионера, којој су присуствовали и председник УВП Србије Љубомир Драгањац, председник Извршног одбора УВПС Зоран Вучковић, председник Здравствене комисије УВПС др Часлав Антић, градоначелник мр Војислав Илић, директор Фонда ПИО, филијала Чачак, Кринка Лукић, председник УВП Пожега и члан ГО УВПС Миланко Бањанац и власница апотеке „Невен Фарм“ Гордана Манчић.

Председник Градског одбора Ђуро Јовановић поздравио госте и чланове Удружења и позвао их да минутом ћутања одају пошту преминулим корисницима војних пензија. Затим је усвојен дневни ред и изабрана радна тела.

Градоначелник Војислав Илић жажелео је успешан рад скупа, наводећи да Чачак у мери колико је то могуће помаже војним пензионерима у реализацији активности. Наводећи да је Чачак остао без војске, али да практично војни пензионери представљају војску и да је недавно у том граду одржан традиционални официрски бал.

Присутнима се обратио председник УВПС Љубомир Драгањац и нагласио да је мало градова који толику пажњу посвећују војнопензионерској популацији као Чачак. Организација УВП у тој општини уједно је међу најуспешнијима у Србији. Он је војне пензионере обавестио о новинама које се тичу остваривања права на усклађивање пензија за 11,06 одсто.

Председник ИО ГО УВПС Зоран Вучковић обавестио је скуп о садржају новог Правилника о стамбеном обезбеђењу. Присутнима се обратио и др Часлав Антић, који је говорио о здравственом збрињавању војних пензионера.

Извештај о раду између две седнице Скупштине поднео је председник Градског одбора Ђуро Јовановић нагласио:

- Рад градског одбора одвијао се по Статуту и према плану рада за ову годину и на задацима које је наметала тренутна ситуација. У сарадњи са Командом 2. бр Ков и градским структурама и уз помоћ Главног и Извршног одбора УВПС настојао је да пронађе одговоре на многа питања која су оптерећивала КВП. Одбор је одржао осам седница, на којима је разматрао задатке из оквира Плана рада и тренутне ситуације, доносио одлуке и реализовао их. Радио је на омасовљењу чланства, пружању помоћи нашим члановима у остваривању њихових права као и остваривању једнократне социјалне и хуманитарне помоћи која се даје лицима са ниским пензијама и онима која болују од тешких болести. Поднето је девет захтева за социјалну и хуманитарну помоћ и сви су позитивно решени.

Према нашој евиденцији поднето је 347 жалби и 360 захтева према РФ ПИО и 228 тужби према основном суду у Чачку у вези са закинутим делом пензија. Предмети у Чачку су у стању мировања, мада је почела наплата вештачења и то говори да се кренуло са мртве тачке, те да ће судови коначно почети да раде свој посао, рекао је Јовановић.

Председник се захвалио свима онима који су дали немерљив допринос у пружању помоћи и позвао остале чланове да се активно укључе или пруже помоћ јер ово Удружење ради у корист својих чланова.

Проблеми са којима се КВП на територији Чачка, Лучана и Ивањице сусрећу огледају се у томе да надлежни органи Фонда СОВО отклоне недоречености и различита тумачења уговора о међусобним обавезама, како би цивилне здравствене установе које пружају услуге војним осигураницима имале јединствен приступ. ГО УВП Србије захтевао је да Надзорни одбор СОВО прати, повремено анализира и у оквиру своје надлежности утиче на органе Фонда СОВО да војним осигураницима пружају потребну помоћ у остваривању права.

Присутнима се обратила и директорка Фонда за ПИО - филијала Чачак Кринка Лукић и нагласила уз поздрав свих корисника да је на неки начин излагањем председника УВПС и прозвана. Ни један спор у Чачку, како је рекла, није решен, али је почело вештачење и изразила наду да ће се кренути са решавањем.

Након исцрпног излагања, уследила су питања присутних, а одговоре на постављена питања дали су представници УВП Србије.

Ило Михајловски

Ожиљци бомбардовања НАТО-а

ПОШТА ПРВОЈ ЖРТВИ АГРЕСИЈЕ

Поводом 24 марта, дана када је извршена агресије на СРЈ, делегација Удружења војних пензионера Црне Горе положила је вијенац на споменик погинулима друговима у касарни „Милован Шарановић“ у Даниловграду.

На вијенцу симболика, црвена трака и шеснаест црвених ружа ради подсећања на 16 година од почињеног злочина на нашу државу када су убијани људи који су само чували своју земљу, слободу и достојанство. Међу жртвама прекинуто је и живот 79 невиних дјеце а међу њима и четворо из Мурина.

Председник Удружења војних пензионера Црне Горе Драган Тиодоровић кратко рече: ми страдање ових људи и патње њихових не смијемо заборавити а посебно у овој касарни јер смо са њима били у борбеном строју. Имамо официрски, војнички, другарски и ратнички осјећај да припадају нама као да су нам чланови породице.

Делегација се, у разговору са командантом касарне пуковником Дакићем, интересовала за садашње задатке Војске и начин на који их извршавају. Услиједио је и сусрет са Душаном Стајићем, човеком рањеног срца, чији је син јединац положио живот на стражи слободе у овој касарни као прва жртва агресије НАТО-а.

Још једном, да не заборавимо жртве, разарања, касетне бомбе, пројектиле са осиромашеним уранијумом и трауме које нам је „Милосрдни анђео“ дарио 1999. године.

Радивоје Здравковић

Дан жена у Крушевцу ТРАДИЦИОНАЛНО ДРУЖЕЊЕ

Општински одбор Удружења војних пензионера Крушевац и ове године није заборавио на своје чланове лепшег пола – породичне пензионере, као и на сараднице које учествују у разноврсним активностима.

Припремљен је скроман, али врло леп пријем уз сок, пецива и по које жестоко пиће

Председник ОпОд Душан Самарџић са члановима ОпОд побринуо се да лепо дочека и обезбеди пријатно дружење са женама, а цвеће и честитке за добро здравље, дуг живот, личну и породичну срећу, лепу атмосферу су учинили још пријатнијом, што се и видело на задовољним лицима присутних припадница лепшег пола.

Истог дана, 6. марта, део чланова ОпОд УВП Крушевац посетио је особље Гарнизонске амбуланте, експедиције и пријавнице касарне „Цар Лазар“ и припадницама лепшег пола честитали празник и уручили цвеће.

У поподневним часовима чланови ОпОд обишли су и десетак жена које из здравствених разлога нису могле да се одазову прослави.

мр А. Симоновски

Пожаревац

ТРИБИНА О АГРЕСИЈИ НА СРЈ

У организацији Удружења војних пензионера Пожареваца, у центру за културу тог града недавно је одржана трибина посвећена агресији НАТО-а на СРЈ. Гост трибине био је проф. др Светозар Радишић, пуковник у пензији.

У публици су уз војне пензионера били војници и старешина Команде гарнизона са пуковником Душком Шљиванчанином на челу. У првом делу трибине госпођа Наташа Илић је рецитовала стихове Милета Стошића, потпуковника у пензији, који је на дежурству у поноћ, када је почело бомбардовање написао своје стихове под називом „Беше то“. Након тога прочитала је и стихове песме Добрице Ерића „Пркосна песма“.

Пуковник Душко Шљиванчанин је евоцирао догађаје у време агресије НАТО-а на Кошарама, где је био на борбеном задатку.

Потом су представници УВП Пожареваца Золтану Данију, пуковнику у пензији, уручили је пригодан поклон (слика обореног авиона Ф-117А, познатог по „невидљивости“).

Централни део трибине био је разговор са проф. др Светозаром Радишићем, који је истакао да се агресија на српски народ наставља само другим средствима.

На крају трибине, присутни су великим аплаузом изразили своје задовољство оним што су чули од професора др Светозара Радишића.

Д. Страхинић

Погранична сарадња са колегама из Румуније и Бугарске

ТЕМЕЉИ ПРИЈАТЕЉСТВА

То што на међународном плану чине зајечарски војни пензионери представља проширење активности, чиме се даје нов импулс разумевању и међусобном упознавању са колегама из суседних земаља

Иницијатива за сарадњу зајечарских војних пензионера са сродним удружењима у суседним државама, потекла је од Главног одбора УВП у Београду. Наиме, вишегодишња сарадња УВПС са удружењима у суседним земљама подстакла је и организацију у Зајечару да успостави контакт са сродном организацијом из Турну Северина. Први контакт је остварен у Кладову, у просторијама Општинског одбора УВП. Румунску делегацију са бригадним генералом Јон Паном на челу примио је у Љубомир Рељановић са сарадницима.

Већ при првом сусрету остварени су срдачни и пријатељски контакти. Мада је језик био препрека, јер се разговарало посредством преводиоца, договорена је будућа сарадња и направљен оквирни план за сарадњу и међусобне посете. После званичног дела разговора, организована је шетња улицама Кладова, после чега је учеснике сусрета примио председник општине Радован Арежина. Тада је договорена посета асоцијацији војних пензионера Турн Северина, поводом њиховог празника бранилаца, у мају и за Дан Румунске армије у октобру. Генерал Јон Пана и његови сарадници позвани су на обележавање Дана војних пензионера у септембру месецу. Убрзо потом делегација УВП Зајечара Љубомира Рељановићем на челу присуствовала је обележавању Дана бранилаца у округу Мехединци. Делегацију из Србије примио је и начелник округа Мехединци, где је представљена лична карта тог округа.

Гости из Румуније боравили су гости Зајечараца 17. септембра прошле године. На свечаној седници УВП у Зајечару, Јон Пана је у поздравном говору изразио задовољство због остварене сарадње и пожелио да се она још више развије. Следећег дана гости из Румуније су посетили Музеј града Зајечара и римски локалитет Гамзиград. Да би стекли и ширу слику о Тимочној крајини, румунским гостима организована је посета Бору. На заједничком ручку упознали су и руководиоце општинске организације пензионера Бора.

Октобра месеца прошле године делегација УВП града Зајечара присуствовала је прослави оружаних снага Румуније у Турн Северину. Делегацију су врло срдачно прихватили органи власти, пре свега начелник округа Мехединци, командант гарнизона, команданти Жандамерије и полиције и пензионисани припадници Румунске армије. Том приликом су уручене захвалнице за сарадњу. Председнику УВП Зајечара уручена је почасна медаља румунске асоцијације. Приликом растанка договорен је радни сусрет у новембру, ради потписивања декларације о сарадњи.

У Кладову су се 26. новембра сусреле две делегацију, када је потписан документ о сарадњи. У Кладову је дошла и делегација војних пензионера из Крајеве коју су сачињавали пуковник Октавијан Кокоцеану и пуковник Думитру Долеа. Они су изразили жељу да остваре сарадњу са војним пензионерима из Србије. Постигнут је договор да сарадња иницира после дозволе њихове централе у Букурешту.

Контакт је остварен и са удружењем војних пензионера Бугарске, то јест града Видина. Та сарадња ће бити једноставнија јер се Видин налази на четрдесетак километара од Зајечара.

У активностима које предстоје, биће организоване масовније посете чланова удружења, а што је и жеља и супротне стране.

Љ. Р.

Професор др Светозар Радишић одушевио је све оне који суј присуствовали трибини

Забележено у Сомбору

ПОШТА СТРАДАЛИМА

У касарни „Аеродром“ у Сомбору обележен је 24. март, када је 1999. године започело бомбардовање Србије. Испред споменика на коме су исписане речи „има смрти, нема умирања“ постројили су се припадници 1. цен-

тра за обуку, представници власти Сомбора и Апатина и патриотска удружења грађана.

У име сомборског УВП венац су на споменик положили Саво Дринић и Ђоко Радаковић.

Од пројектила НАТО-а погинуо је припадник сомборске јединице Радован Медић, а рањено неколико војника. Неки објекти на аеродрому су потпуно уништени или оштећени.

Б. Радојчић

Споменик у сомборској касарни „Аеродром“ препун је симболике

Чачак не заборавља злочине НАТО-а

ПОЧАСТ ЖРТВАМА

Почаст жртвама бомбардовања, полагањем венаца, одали су представници градског руководства Моравичког управног округа, Војске Србије, полиције и неколико Удружења, у присуству малог броја грађана. Венце су положили: градоначелник Војислав Илић, председник Скупштине Града Вељко Неговановић, начелник Моравичког округа Слободан Јоловић, у име Удружење ратних војних инвалида Никола Давидовић, представници Војске Србије, полиције, у име градске Организације УВП и ОРВС Чачка Ило Михајловски и Владимир Поповић, СУБНОР-а Видоје Живковић и Друштва за неговање традиција ослободилачких ратова од 1912 до 1918. године Јовић Ђукић.

Присутнима се обратио председник Удружења ратних војних инвалида Никола Давидовић: „Окупили смо се овде да поред споменика жртвама НАТО агресије и свим погинулим борцима у ратовима на простору бивше СФРЈ од 1990-1999, да обележимо годишњицу НАТО агресије на СР Југославије, односно Србије, најтежег и најтрагичнијег догађаја у новјој историји Србије. У нашем граду има 60 ратних војних инвалида и 83 члана породица погинулих бораца. Привреда је уништена, жртва је било много, а људи данас масовно умиру од канцера и других болести, јер је НАТО користио забрањено оружје, касетне бомбе и муницију са осиромашеним уранијумом, а о томе се у нашој јавности скоро уопште не говори“.

Градоначелник Чачка Војислав Илић рекао је да сви имамо обавезу да се сећамо погинулих и оних који су се борили да одбране земљу. „У нападима је страдала чачанска привреда, многи радници су остали без посла, а око 3000 стамбених објеката је уништено и оштећено“ изјавио је он и подсетио да је на подручју града погинуло шест цивила, а више десетина њих рањено.

И. М.

Одавање почасти у новосадској касарни „Југовићево“

Дан сећања у Новом Саду

РАЂАЈУ СЕ НОВИ ЖИВОТИ

Постројавањем јединица из гарнизона Нови Сад, полагањем венаца и цвећа на спомен плочу петорици припадника тадашњег 240. самоходног ракетног пука ПВО погинулих у бомбардовању током 1999. године и молитвеним поменом, у новосадској касарни „Југовићево“ обележена је шеснаеста годишњица НАТО агресије на СРЈ.

Иако до нас и даље допиру звуци сирена, брујања авиона и експлозије, то није и не може бити препрека

опрштају, али ни оправдање за заборав. Данас Србијом ничу нове грађевине, земља се обнавља и покреће новом снагом, рађају се нови животи. Рекао је између осталог пуковник Жељко Петровић у свом обраћању.

Цвеће и венце на спомен обележје у име новосадског гарнизона положили су команданти Прве бригаде и Речне флотиле, пуковник Жељко Петровић и капетан бојног брода Андрија Андрић и капетан Мирко Ђокић. Положени су и венци делегација 240. срд ПВО, покрајинске Владе, Града Новог Сада, Удружења ваздухопловаца Војводине, Организације резервних војних старешина, породица и родбине настрадалих.

Будимир М. ПОПАДИЋ

Током агресије НАТО-а Чачани су били више пута изложени стравичном бомбардовању: почит погинулима

Са годишње Скупштине МО „Младост“

ПОКРЕНУТА МНОГА ПИТАЊА

Мада је на седницу годишње Скупштине МО УВП „Младост“, Нови Београд позвано 30 делегата, одазвало се чак 68 војних пензионера који живе у том крају. Петнаестак пензионера било је принуђено да током рада овог скупа стоји, јер није било довољно столица. Реч је заиста о својеврсном друштвеном феномену. Наиме, бројни скупови разних организација често су посећени испод сваког нивоа.

Седници су присуствовали и Константин Арсеновић, председник Оп-Од Нови Београд, Драгољуб Давидовић, потпредседник Оп-Од, Ђорђе Петровић, председник МО Блока 62, Бранко Бакић, председник МО Блока 70, Миладин Шекарић, председник Општинског одбора СУБНОР-а Нови Београд и Милорад Јовановић, секретар Оп-Од УВП Нови Београд.

Извештај о досадашњем раду поднео је Љубиша Јовановић, председник МО УВП „Младост“. Он је навео остварене резултате у 2014. години, изнео многобројне чињенице о статусним питањима војних пензионера, предочио податке о здравственој заштити и о стамбеној проблематици и о социјалној и хуманитарној помоћи која се пружа члановима. Било је речи и о проблемима с којима се сусрећу болесни и немоћни чланови и о простору потребном за рад организације. Такође је разматран и културно-забавни живот корисника војне пензије.

Свакодневне проблеме у раду оптерећују питања решавања трошкова сахране чланова, помоћи у оставинским расправама и решавање права супруге на породич-

Са годишње Скупштине УВП МО „Младост“: многа питања изискују одговоре надлежних

ну пензију. Чланови МО редовно посећују болесне чланове Удружења, а у случају смрти обавеза је одлазак код породице, изјављивање саучешћа и пружање помоћи везано за сахрану.

Поново је покренуто питање формирања шаховског клуба, како би војни пензионери добили свој свакодневни кутак. Покренуто је и низ других питања.

Скупштина је утврдила и тежишне задатке за наредни период.

Љ. Ј.

Подаци значајни за наплату закинутог дела пензије

ТЕКУЋИ РАЧУН РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА за ПИО

Удружењу војних пензионера Србије у неколико наврата су се обраћали оштећени корисници војне пензије којима су ради наплате дуга после правноснажне пресуде потребни подаци о Републичком фонду за ПИО, као извршном дужнику. Да би им олакшали посао доносимо те податке:

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ, Београд, Др Александра Костића бр. 9, Београд, ПИБ: 105356542, Матични број: 17715780, Текући рачун број: 840-1652-22.

Годишња скупштина
МО УВП „Чаир“

ПОЈАЧАТИ АКТИВНОСТИ

Годишња скупштина УВП МО „Чаир“ одржана је 19. фебруара. Том скупу присуствовао је Топлица Илић, потпредседник Гр-Од УВП Ниш. Извештај је поднео председник месне организације Властимир Цветковић. Он је навео остварене резултате од последње седнице Скупштине, али је идентификовао и све проблеме с којима се чланови УВП сусрећу.

Предочен је проблем да је све већи број болесних и недовољно покретних чланова УВП, те да из дана у дан расте број материјално угрожених, посебно пензионисаних подофицира и корисника породичних војних пензија.

У расправи је истакнуто да се решавање закинутог права на усклађивање пензија споро решава. У процесу остваривања тог права, како је закључено, још више ће се ангажовати чланови Месног одбора УВП. Како је закључено људи воле непосредан контакт, а уз то им је потребна подршка и помоћ у тешком времену које дуго траје. Апострофирана је и недовољан активност чланова УВП на терену.

Потпредседник нишке организације УВП Топлица Илић захвалио је присутнима на одзиву и похвалио рад председника и чланова МО „Чаир“.

Ц. В

Београд и Атлантски савез,
16 година касније

СРБИЈА НИЈЕ УШЛА У НАТО. А НАТО У СРБИЈУ?

Аранжмани са Северноатлантском алијансом у јавности изазивају мноштво противречности, док политичари инсистирају на томе да ни СОФА ни ИПАП не приближавају Србију чланству у овој организацији

Зар после кршења међународног права и безобзирног рушења наше земље треба ући у НАТО: призор који много говори

Свега неколико дана уочи обележавања 16. годишњице почетка НАТО бомбардовања СР Југославије, Београд је са Северноатлантском алијансом усагласио Индивидуални акциони план партнерства (ИПАП). Овај потез су поједини медији и део јавности оценили као знак коначне капитулације, док су политичари брже-боље поручили да нови корак ка побољшању односа са НАТО-ом никако не значи пут Србије ка чланству у овој организацији.

А шта је у ствари договорено и шта споразуми са алијансом значе за грађане Србије?

Споразум ИПАП прецизира план активности у Партнерству за мир и углавном дефинише приоритете у областима војне сарадње и реформе система одбране, политичког дијалога, јавне дипломатије, науке и истраживања. За разлику од Акционог плана, који НАТО има са кандидатима за чланство и у којем има одрешене руке за постављање изричитих захтева пред њих, ИПАП улогу алијансе сво-

ди првенствено на саветодавну.

Влада Републике Србије је у фебруару 2011. усвојила Закључак о покретању процедуре за израду ИПАП-а, такозвани Презентациони документ за ИПАП усвојен је 14. јула 2011, да би 25. новембра исте године био представљен у седишту НАТО-а у Бриселу.

Овај споразум није трајан већ мора да се обнавља периодично, обично сваке две године. Јерменија, која попут Србије отворено истиче да нема аспирација да постане чланица алијансе, први ИПАП договорили је 2005. и досад га је трипут обнављала. Од европских земаља овакав договор немају Швајцарска, Финска и Белорусија.

Главна замерка која се ових дана могла чути на рачун потписивања ИПАП-а јесте то што наводно омогућава НАТО-у слободно и неконтролисано кретање по Србији. То је, међутим, регулисано другим договором са алијансом, такозваним Споразумом о статусу снага (СОФА) који је Србија давно потписала.

Овај тип уговора са НАТО-ом регулише привилегије и имунитет војника у оба правца. Другим речима, трупам чланица алијансе и Партнерства за мир дозвољава се да на територији Србије изводе вежбе, тренинге и слично, док се српској војсци дају исте могућности на њиховим територијама.

Споразум СОФА са НАТО-ом потписао је у Вашингтону јануара прошле године тадашњи министар одбране Небојша Родић, али га Скупштина Србије још није ратификовала.

Иако се у јавности често повезује са СОФА, Вук Драшковић је у ствари 2005. са тадашњим генералним секретаром НАТО-а Јапом де Хопом Схефером потписао Споразум о транзитним аранжманима. Овим уговором се гарантују имунитет и привилегије војника НАТО-а током проласка, али не и задржавања на путу кроз Србију. Циљ је био да се олакша њихов трансфер и царинске процедуре на путу ка мисији Кфора на Косову. Споразум о транзитним аранжманима са Србијом, иначе, никада није ступио на снагу нити је практично примењен, јер никада нису договорени такозвани технички анекси, који укључују и механизам за примену.

Додатну забуну и простор за нагађања уноси и споразум истог имена СОФА, који Америка склапа са другим земљама и билатерални је уговор, за разлику од оног који склапа НАТО и који има одлике мултилатералног (28 војски чланица плус партнери).

Попут СОФА са алијансом, Србија је потписница и СОФА са САД. Споразум су 2006. у Вашингтону потписали Борис Тадић и Кондолиза Рајс.

Реч је о типском Споразуму о статусу снага, који су Американци потписали са око 100 држава света и којим се регулишу правни положај америчких војника на туђој територији и надлежност судова у случају да припадник америчких трупа почини кривично дело.

Имунитет који по одредбама СОФА америчким војницима гарантује земља потписница често је био предмет контроверзи у међународним односима. Бушова администрација је тако 2008. потписала овакав споразум са владом у Ираку и тада је као крајњи рок за повлачење америчких трупа договорен крај 2011. Вашингтон је очекивао да ће по истеку рока СОФА бити обновљен, али и поред спремности ирачког премијера Нурија ел Маликија да са САД потпише меморандум о разумевању, ирачки парламент није био вољан да озваничи

КАКО ЈЕ НАКОВАЊ ПОСТАО АЊЕО

За операцију НАТО бомбардовања СР Југославије у домаћој јавности се уврежио израз „Милосрдни ањео“, али највећа невоља са овим термином јесте што – никада није био тачан. Постоје разне теорије како је дошло до стварања овог термина за операцију која се званично звала „Здružена сила“ или „Савезничка сила“. До забуне је највероватније дошло због имена њене америчке компоненте „Племенити наковањ“ (Нобле Анвил) па је реч анвил по свему судећи неко лоше разумео и од наковања је постао ањео.

Како је још 2007. године у „Политици“ писао заменик главног уредника Владимир Радомировић, сасвим је могуће да је прву грешку направио тадашњи кинески председник Ђијанг Џејмин, који је током посете Италији 25. марта 1999, како су пренели медији у Пекингу, употребио управо фразу „племенити ањео“.

„Најгоре је што ће у бомбардовању које су Сједињене Државе назвале операцијом 'Племенити ањео' животе и иметак изгубити многи невини цивили“, рекао је тада Ђијанг.

Објављено: 25.03.2015.

иницијативу. Америчка војска се зато на крају и повукла из Ирака.

Последице потписивања СОФА на политичку сцену земље потписнице показује и случај Ирана, где је шездесетих година прошлог века незадовољство овим документом потпомогло политички успон ајатолаха Хоменија, који ће касније збацили шаха Резу Пахлавија.

Питање ко од страних представника на територији Србије има, а ко прижељкује, повлашћен статус било је у жижи пажње овдашње јавности крајем прошле године када се спекулисало да ће дипломатски статус бити гарантован Русима стационираним у Руско-српском хуманитарном центру поред Ниша. Како је „Политика“ тада јавила на основу писања немачке штампе, управо је немачка канцеларка Ангела Меркел била најзаслужнија за стопирање ове иницијативе, а Берлин је показао забринутост да би центар смештен на нишком аеродрому „Константин Велики“ могао да прерасте у сталну базу за руску шпијунажу. Претпоставку да Немачка овај регион види као сферу сопственог утицаја, у којој нема места за Русију, појачали су коментари које су осим Меркелове дали и неки други утицајни Немци, као и тамошња штампа.

Драган Вукотић
Извор: Политика

Закон о оружју и муницији (у даљем тексту: Закон), ступио је на снагу 4. марта 2015. године, а почиње се примењивати од 4. марта 2016. године. Овим законом се уређује набављање, држање, ношење, колекционарство, поправљање, преправљање, промет, посредништво и превоз оружја и муниције. У тексту који следи су, у неопходној мери, интерпретиране одредбе Закона које се односе на физичка лица као поседнике оружја и муниције.

У смислу Закона, оружје је „ручно преносива направа израђена или прилагођена да под притиском ваздуха, барутних и других гасова или другог потисног средства може избацити зрно, куглу, сачму или неки други пројектил, односно распршити гас или течност и друга направа која је намењена за самоодбрану или напад, лов или спорт ...“. Закон разврстава оружје у четири категорије, различито уређене у односу на физичка лица:

Категорија А

У ову категорију сврстана су минско-експлозивна средства, аутоматско ватрено оружје, оружје скривено у другим предметима и ватрено оружје са пригушивачем. Ово оружје не могу набављати, држати и носити физичка лица, осим у случајевима предвиђеним законом.

Категорија Б

У ову категорију сврстано је свако ватрено оружје, осим оног из категорије А и Ц, и конвертибилно оружје. Ово оружје могу набављати и држати физичка лица која: 1) су пунолетна; 2) су држављани Републике Србије или стално настањени странци; 3) су здравствено способна за држање и ношење оружја; 4) нису правноснажно осуђена на казну затвора за кривична дела: против живота и тела, против слобода и права човека и грађанина, против полне слободе, против брака и породице, против имовине, против уставног уређења и безбедности Републике Србије, против државних органа, против јавног реда и мира, против човечности и других добара заштићених међународним правом или се против њих води поступак за наведена кривична дела; 5) нису правноснажно кажњавана у последње четири године за прекршаје из области јавног реда и мира за које је прописана казна затвора и за прекршаје из овог закона; 6) на основу безбедносно-оперативне провере у месту пребивалишта, боравишта, месту рада, својим понашањем не указују на то да ће представљати опасност за себе или друге и јавни ред и мир; 7) су обучена за руковање ватреним оружјем; 8) имају оправдан разлог и то: (1) за оружје за личну безбедност из категорије Б – уколико учине вероватним да би им могла бити угрожена лична безбедност због природе посла или других околности, (2) за ловачко оружје категорије Б – доставе доказ да испуњавају услове за поседовање ловне карте, (3) за спортско оружје – уверење о активном чланству у спортској стрелачкој организацији; 9) имају услове за безбедан смештај и чување оружја.

Уверење о здравственој способности за држање и ношење оружја издаје здравствена установа коју за то овласти Министарство здравља. Такво уверење се поново доставља сваких пет година односно по истеку важења предходног уверења.

И РУСИЈА ПОТПИСАЛА СОФА

Упркос увреженом мишљењу да споразуми Србије са НАТО-ом значе издају Русије, упорно се превиђа чињеница да је и Москва са алијансом склопила Споразум о статусу снага (СОФА). Уговор је потписан 2004, а руски парламент га је ратификовао 2007. До склапања овог споразума дошло је у оквиру програма Партнерство за мир, чији је Русија члан од 1994.

Приказ Закона о оружју и муницији

ЗНАЧАЈНЕ НОВИНЕ

(„Службени гласник“, бр. 20/15 од 24. фебруара 2015. године),

Поред тога, орган који је издао оружани лист дужан је о томе обавестити изабраног лекара тог физичког лица, а тај лекар је дужан извести најближу организациону јединицу МУП-а ако код тог физичког лица дође до промене здравља од утицаја на здравствену способност за поседовање оружја.

Обуке за руковање ватреним оружјем ослобођени су само запослени и пензионисани припадници државних органа који по службеној дужности носе оружје, професионална и пензионисана војна лица, резервне војне старешине и спортски стрелци у дисциплинама са ватреним оружјем.

Постојање услова за безбедан смештај и чување оружја утврђује полицијски службеник непосредним опажањем у стамбеном простору подносиоца захтева.

Физичком лицу које испуњава напред наведене услове издаје се најпре дозвола за набављање оружја, а по набавци издаје се оружни лист, са ограниченим роком важења до 10 година. Најкасније 30 дана пре истека рока важења оружног листа подноси се захтев за издавање новог оружног листа. Трошкове израде оружног листа сноси подносилац захтева.

Физичком лицу које испуњава услове за држање и ношење оружја, поседује најмање пет комада регистрованог оружја из ове категорије и располаже просторно техничким условима за безбедан смештај и чување оружја може се издати колекционарска дозвола, која важи трајно и на основу ње се може набавити више комада оружја ове категорије.

Оружје ове категорије се може отуђити (продати, поклонити и слично) само на основу уговора у писаној форми и само лицу које има одобрење за набављање оружја или колекционарску дозволу.

Власник овог оружја може у сваком тренутку органу МУП-а надлежном по свом пребивалишту предати оружје без накнаде у власништво Републике Србије.

Физичком лицу које има регистровано оружје за личну безбедност из категорије Б може се издати дозвола за ношење оружја. То физичко лице мора да учини вероватним да му је лична безбедност битно угрожена или би могла бити угрожена у толикој мери да је за његову безбедност неопходно ношење оружја. Дозвола за ношење оружја важи уз оружни лист. Ималац дозволе за ношење оружја може, уз оружни лист носити у исто време само један комад оружја за које му је издат оружни лист. На јавном месту, ималац дозволе за ношење оружја за личну безбедност оружје не сме учинити видљивим другим лицима односно не сме носити оружје на начин који изазива узнемирење других лица. Дозвола за ношење оружја се издаје са ограниченим роком важења до пет година.

Оружје, муниција и оружани лист ће решењем надлежног органа МУП-а бити одузето уколико престане неки од услова за набављање и држање овог оружја. Физичко лице против кога је покренут управни поступак за одузимање оружја дужан је да на захтев полицијског службеника одмах, а најкасније у року од 48 сати преда оружни лист, оружје и муницију. О одузетим предметима надлежни орган издаје потврду. Одузети оружни лист, оружје и муницију чува надлежни орган до окончања поступка. Физичко лице коме је оружје одузето може исто отуђити или онеспособити у року од годину дана од дана правноснажности решења о одузимању оружја.

У случају смрти лица које је имало регистровано оружје, лице у чијем се поседу ово оружје затекло дужно је да у року од 45 дана од смрти лица обавести најближу организациону јединицу Министарства, ради преузимања оружја. Такво оружје чува се у организационој јединици Министарства по месту последњег пребивалишта власника, до одређивања наследника. У случају да за наследника оружја буде одређено малолетно лице, оружје се чува до дана стицања пунолетства наследника. Лице које по основу наслеђа

стекне оружје може да то оружје преда у власништво Републике Србије. Уколико то не учини, дужно је да, у року од шест месеци од дана стицања, поднесе захтев ради издавања оружаног листа или захтев за регистрацију оружја, односно пријаву држања оружја, или га онеспособи или отуђи. Ако је наследник оружја малолетно лице, овај рок почиње ад тече од дана стицања пунолетства.

Ако наследник не поступ на напред наведени начин наслеђено оружје прелази у власништво Републике Србије.

Уз важећу исправу, оружје се може преносити, али спаковано у одговарајућу амбалажу која онемогућава његову тренутну употребу и испразњено од муниције.

Категорија Ц

У ову категорију сврстано је онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије, ваздушно оружје и оружје са тетивом и опругом веће брзине пројектила односно силе затезања тетиве.

Ово оружје могу слободно набављати лица старија од 18 година, с тим што су дужна да у року од осам дана од дана набављања исто пријаве надлежном органу, уз подношење доказа о пореклу оружја.

Категорија Д

У ову категорију сврстано је хладно оружје, гасни спрејеви, уређаји за изазивање електрошокова, ваздушно оружје и оружје са тетивом или опругом мање брзине пројектила односно силе затезања тетиве.

Физичка лица старија од 16 година могу ово оружје набавити и држати без одобрења и пријаве надлежном органу.

Прелазним и завршним одредбама Закона прописано је:

- Лица која поседују оружане листове и дозволе за ношење оружја издате по до сада важећем закону, дужни су у року од 3 године почев од 4. 3.2016. године поднети захтев за издавање исправе по закону, уз приложено уверење о здравственој способности за држање и ношење оружја.

- Лица која имају одобрење за држање трофејног оружја дужна су у року од годину дана, почев од 4. 3.2016. године, да пререгиструју, продају, онеспособе или предају оружје без наканде у корист Републике Србије.

- Лица која поседују оружје категорије Б и Ц, а немају исправу од надлежног органа, могу у року од три месеца, почев од 4. 3. 2015. године, поднети захтев за издавање одговарајуће исправе или оружје из категорије А, Б и Ц у истом року предати у власништво Републике Србије. Лица која тако поступе нису дужни доказивати порекло оружја, нити ће одговарати за неовлашћено набављање, држање и ношење оружја.

За кршење одредаба овог Закона од стране физичких лица прописано је 18 прекршаја запрећених новчаном казном од 5000 до 150 000 динара и 11 тежих прекршаја запрећених новчаном казном од 20 000 до 150 000 динара или затвором од 60 дана. За сваки од тих прекршаја се уз казну може изрећи и заштитна мера одузимања оружја и муниције.

Агресија на Србију планирани геноцид

СПАЉИВАЛИ
ЧИТАВА СЕЛА
И ВАРОШИ

Примери масовног уништења српског народа били су карактеристични све време Великог рата (1914–1918). Прва злодела почињена су у лето и јесен 1914. године, а настављена су за време ратних операција 1915. године и после повлачења српске војске. Све време трајања аустро-мађарске, бугарске и немачке окупације Србије 1915–1918. интернирано је цивилно становништво у концентрационе логоре.

Неспорна вредност овог Рајсовог рада је у чињеници да је он сам, на месту учињеног злочина, обављао истраживања о злочинима које су чинили бугарско-аустро-немачки окупациони органи власти и војници. Рајс наводи називе места и имена сведока са којима је разговарао. На основу прикупљених сведочења и непосредног увида и истраживања места масовних гробница, појединачних гробова, ексхумације лешева, прегледа злостављаних људи, обиласка порушених села и вароши, згаришта школа, црква и манастира, направио је спецификацију свих учињених злодела. Записао је да је народ који је после извлачења српске војске остао под окупацијом био изложен масовним и појединачним погубљењима, интернирању, пљачки, реквизицији, отимачина материјалних добара, разним злостављањима, жене и девојке – силовањима, неумереним порезима и таксима, целодневним кулчењима и регрутовању младића у радне јединице, а српском народу су затирали језик, уништавали његове књиге, скрањивали српске цркве и манастире, спаљивали читава села и вароши. Све ово представља садржај дефиниције о геноциду, односно „геноцид над Србима“.

Дописна карта са вешалима

Садржаји докумената архивске грађе разне провенијенције потврђују да су аустро-бугарско-немачке јединице, не поштујући ратне законе и правила, међународне конвенције и уговоре, чиниле масовне злочине и геноцид над Србима. Арчибалд Рајс је, на захтев српске владе, бележио „колико је год то било могуће“ управо тај аспект рата. Од првог дана када је почео истраживања злочина аустроугарских војника, њиховог суверог и зверског понашања према српским цивилном становништву, записивао је почињена недела која су значила повреду међународних закона, конвенција и уговора. И после повлачења српске војске на Солунски фронт, у ослобођеном Битољу, за време офанзиве српске војске и савезничких снага, наставио је да прикупља податке о аустро-мађарско-бугарско-немачким злочинима. Забележена факта је, на захтев српске владе, објавио под насловима: *Аустро-бугарско-немачке повреде ратних закона и правила – дописи једног практичара-криминалисте са српског македонског фрон-*

ПИШЕ:
проф. др
Милоје
ПРШИЋ,

пуковник у пензији

та и Аустро-Угари у освојеној Србији.

У првој књизи – *Аустро-бугарско-немачке повреде ратних закона и правила*, објављени су подаци о: злочинима које су до краја 1917. године починиле бугарске и аустро-немачке окупационе власти у Србији и Македонији; страдању града и становништва Битоља; германско-бугарском бомбардовању града; како се Бугари боре против непријатеља; о понашању Бугара према заробљеним српским војницима и, посебно, бугарско-немачке повреде закона човечности. Књига садржи и документа бугарске провенијенције чији су текстови докази о повреди ратних закона, односно документа који их оптужују, за понашање у окупираној Србији. О размерама злочина и свирепости окупаторских војника сведоче, поред осталог, и „дописне карте са вешалима“ – манија да се аустроугарски војници – злочинци, без имало стида, сликају поред својих жртава и да онда те снимке, као дописнице, шаљу својим кућама.

Свирепост окупаторских трупа

У другој књизи – *Аустро-Угари у освојеној Србији*, објављени су подаци које је Рајс „утврдио у последњој фази рата“. Но, пре него што је навео резултате свог истраживања, учинио је осврт на садржај *Плаве књиге*, коју је објавила српска влада. У тој књизи на 110 страна великог формата, „позивајући се на осећања правде и човечности цивилизованог света, Србија поново протестује код сила потписница IV Хашке конвенције против повреда чланова: 4, 6, 7, 18, 22, 23, 27, 28, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 55 и 56 Хашких правила“. *Плава књига* је само кратак преглед „свих недела која су починили Централци и непосредни вазали у несретној земљи Краља Петра“. „Лична истраживања доносе ми свакодневно теже

документе него што су изводи из непријатељских листова, кратке изјаве очевидаца, неутралних или Срба“, пише Рајс. Сва она чине „страховиту оптужбу против оних који нису поштовали ни свој потпис на једној међународној и човечној конвенцији“. Ови и сви остали радови А. Рајса о повреди међународних закона, правила, конвенција и уговора које су у рату против Србије 1914–1918. починиле АустроУгарска, Немачка и Бугарска, чине целину и, како Рајс каже, „уколико желимо да стекнемо праву слику“ онога што су Аустроугари, Бугари и Немци „чинили у Србији током рата“ они се морају сви темељно изучити.

У раду *Аустро-Угари у освојеној Србији*, осим прецизних података о погубљењима која су окупаторске трупе починиле у окупираној Србији, посебно о страдању Велике Планае, Паланке (Смедеревске), Умчара, Гроцке и града Београда, објављена су бројна оригинална документа окупатора, затим подаци о узимању талаца, злостављању становништва; отимачинама; пљачкању; трговини аустроугарских официра; реквизицијама; интернирању српског становништва и њиховом животу у логорима; регрутовању српских младића за окупаторске војске; наплати „дугова“, ратним зајмовима; лажним новчаницама итд.

Покушаји ревизије историје

Вредан докуменат свакако је и албум *Аустро-Бугаро-Немци у окупираној Србији – документи непријатеља*, који је фотографским апаратом забележено сведочанство о размерама зла над Србима, с веома сажетим коментаром, о свирепости окупаторских трупа у Србији и страдању српског народа 1914–1918. године.

Осим наведених, и остали радови Арчибалда Рајса који су објављени у дневним, илустрованим и периодичним часописима у Швајцарској, Француској и Холандији (1914–1919) завређују да се – у оквиру изучавања геноцидног ратовања Аустроугара, Бугара и Немаца 1914. до 1918. године – истраже и други фондови у архивама наведених земаља како би се на основу оригиналних извора потврдило да су за Велики рат криви Немачка и Аустроугарска.

На жалост демократског и антиратног света, данас када обележавамо сто година од почетка Великог рата 1914. године, Немачка са престижних универзитета Велике Британије, Канаде и САД, придобијених за своју политику о „толеранцији и миру“ – покушава да промени научну верификоване резултате о томе да је баш она – Немачка крива за Први светски, односно за рат од 1914–1918. године.

Примери масовног уништења српског народа били су карактеристични све време Великог рата (1914–1918). Прва злодела почињена су у лето и јесен 1914. године, а настављена су за време ратних операција 1915. године и после повлачења српске војске. Све време трајања аустро-мађарске, бугарске и немачке окупације Србије 1915–1918. интернирано је цивилно становништво у концентрационе логоре. У Аустроугарску је депортовано више од 150.000 хиљада цивила, од којих је, због изузетно лоших здравствених и санитетских прилика у логорима, до јесени 1917. године умрло више од две трећине. У концентрационим логорима у Бугарској, од нешто више од 100.000 интернираних људи, умрла је поло-

Аустро-Мађари присиљавају сељаке, мушкарце и жене да копају ровове у близини Шапца, 1914.

вина због крајње лоших и неподношљивих услова живљења. У истом периоду, од више од 30.000 српских заробљеника, који су као радна снага под принудом копали ровове на првој линији према италијанском фронту, преживело је свега око 5.000 људи. Рајс је, у једном свом раду о страдању Срба, навео податак да су Бугари приликом повлачења војске код Прилепа убили 18.000 српских заробљеника, а да су у Топлици за време и после оружаног устанка 1917. убили више од 30.000 људи.

Користили дум-дум муницију и хемијска средства

Страдање српског становништва било је изазвано и масовним болестима, на пример, пегавим тифусом, који су у Србију пренели аустроугарски војници. Холанђанин Тинховен навео је податак да је у ваљевској болници, после Колубарске битке, дневно умирало и по 60 болесника. Број жртава које је српски народ претрпео од масовних епидемија које су изазвале окупаторске снаге у рату 1915–1918. био је преко 260.000 људи.

У извештају међусавезничке комисије записано је да су Аустријанци, Мађари и Немци, као и припадници бугарских окупационих трупа и власти, чинили злочина над Србима и због тих злочина оптужени. Наиме, сви они су Србе, цивиле и заробљене војнике, приморавали да раде у зони фронта, под непосредном непријатељском ватром. Осим тога и Немци и Аустроугари и Бугари су оптужени да су користили дум-дум муницију, хемијска средства, да су бомбардовали небрањена места, да су, као заклон, у току борбе користили цивиле, да су убијали

таоце итд. Због свега тога комисија је тражила да се сви осуде за: изазивање рата, за повреде ратних закона, за забрану слободе националне свести, депресијацију новца, наметање ратних пореза, пљачку и уништавање српских цркава, отимање материјалних добара, спаљивање књига и уништавање архива, библиотека и музеја и регрутovanje Срба у њихове војске.

Бугари су посебно оптужени због масовних мучења Срба: терања припадника тога народа на целодневни кулук; паљење кућа и читавих села, денационализације и повреде суверенитета српске државе. Иако су врсте злочина које су бугарске окупаторске трупе починиле у Србији сличне онима које су починиле војске Аустроугарске и Немачке, оптужбе против Бугара били су теже јер су садржале податке о злочинима која су, по интензитету, распрострањености, масовности и свему другоме, теже квалификована.

Против Србије вођен тотални рат

Злочини које су аустроугарско-бугарско-немачке трупе починиле у Србији у рату од 1914–1918. године потврђују да они нису чинени само зато да би се насиљем и масовним терором, застрашивањем и одмаздом над ненаоружаним цивилним становништвом брзо остварили ратни циљеви, већ да су злочини чинени због њихових агресивних експанзионистичких политика, које је реметила Краљевина Србија. Тако посматрани злочини свих агресорских јединица који су почињени у Србији 1914–1918. године имали су карактеристике, пре свега, тоталног рата који је наметнут и вођен против Србије и српског народа. Циљ таквог рата био је поништавања српске државне самосталности и слободе. Злочине, односно геноцид које су починиле непријатељске трупе у Србији карактеришу, истовремено, и безумна свирепост и масовност. Аустроугари, Бугари и Немци, су, и када је отпор српских јединица на фронту престао, наставили још бруталније да убијају голоруки српски народ и нејач. Несмањеним темпом и са још већом жестином, они су свуда по Србији сејали само смрт.

Србија је, због тога у Првом светском рату претрпела огромне губитке у људству и огромна материјална разарања. Четворогодишњи рат, трогодишња окупација, пљачкање и уништавање материјалних и културних

ИЗ ПЕРА АРЧИБАЛДА РАЈСА

ЛИЧНА ПОСМАТРАЊА ЈЕДНОГ НЕУТРАЛЦА

Једна од карактеристика садањег рата је та, што је требало мобилисати не само армије и санитарне службе већ такође криминалисте. Тако сам ја, практични криминалист, био позват од српске владе да дођем у Србију и да, пошто видим својим очима, оцијеним поступање аустро-мађарских трупа у овој несрећној земљи.

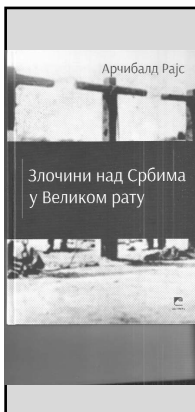
Одмах у почетку рата беше одјекнуо из Србије крик големе опасности. Срби оптуживаху аустро-мађарску инвазиону армију за грозне злочине, али публика, нарочито у неутралним земљама оста скептична. Признајем да и ја сам нисам био убеђен лектиром српских тужби. Међутим, добивши позив од српске владе сматрао сам за своју дужност да на исти одговорим. Зар није дужност часног човјека да објави свирепства ако су она у истини методски чињена и да, ако се тиче само усамљених случајева, докаже да се не може чинити одговорном цела армија због злочина неколико апаша, какви се примери по невољи налазе у свима нацијама?

Ја сам дакле отишао и приредио своју анкету са потребном обзиривошћу. Ја се нисам задовољио испитивањем стотинама аустријских заробљеника и стотинама сведока очевидаца; ја сам ишао на лице мјеста, каткада у средину граната, да бих могао дати рачуна о свему што је било могуће констатовати. Ја сам отварао гробнице, испитивао сам лешеве и рањене, посетио сам бомбардоване вароши, ушао у куће и тамо извршио техничку анкету према најскрупулознијој методи; укратко, све сам учинио да бих констатовао и проверио факта која износим у овом раду. Нећу додавати бескорисне коментаре. Пустити моје сведоке да говоре и изнећу своје констатације. Читалац ће и сам створити свој суд.

добара, масовно одвођење српског становништва у логоре, његово убијање и покушај да геноцидним ратом изврше затирање српског народа изазвали су тешке и дуготрајне последице по Србију и њен народ.

КАКО ДО КЊИГЕ

Књига „Злочини над Србима у Великом рату“, чувеног криминалога из Лозане, из које објављујемо одломке, а објавила је издавачка кућа „Свет књиге“ можете набавити путем телефона 011/7247-307 или имејлом .

У Мосту РСЕ, емисији Радија „Слободна Европа“ разговарало се о томе постоје ли шансе да се укине Закон којим су смањене пензије великом броју пензионера у Србији. Рачуна се да их је око 700.000. Саговорници су били два професора права из Београда: Весна Ракић - Водинелић и Зоран Ивошевић.

Било је речи о томе да ли се право на пензију може сматрати, не само имовинским, него и људским правом, о обмани у називу закона о смањивању пензија, зашто се Уставни суд Србије ни након три и по месеца није огласио поводом иницијативе да се испита уставност тог закона, да ли је тај суд изложен политичком притиску, као и о томе каква је могућност да Европски суд за људска права пресуди у корист пензионера.

Омер Карабег: Да ли се пензија може сматрати имовинским правом?

Весна Ракић - Водинелић: Наравно. Пензија је имовинско право и спада у појам мирног уживања имовине - како по Уставу Србије, тако и по Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода. Нема никакве сумње да је то имовинско право које је нашим уставом уређено, не само као имовинско, него и као и лично право. Наравно, има и других извора тог права, као што је Европска социјална повеља на основу које се такође да закључити да је то - не само имовинско, него људско право.

Омер Карабег: Да ли се смањивање пензија може сматрати одузимањем имовине? Да ли је то исто као кад бих ја имао трособан стан, па ми држава одузела једну собу, јер је то у јавном интересу.

Зоран Ивошевић: Није исто, али је врло слично. Овде је драстично повређено имовинско право, и не само то право, него и друга пратећа права која иду уз њега. Тај закон који се необично зове Закон о привременом уређивању начина исплате пензија крије у себи једну тајну. То је тајна привремености. Тај ће закон трајати привремено - с тим што се почетак његове примене зна, то је новембар прошле године, али крај се не зна. Баш то може да буде врло велика подвала. Јер та привременост може да траје годинама.

Даље, наш устав говори да се област пензија регулише системским законом који се зове Закон о пензијском и инвалидском осигурању. Међутим, одједном се јавља тај бочни закон који ставља ван снаге одредбе системског закона о пензијама, али не у смислу да га укида, него привремено суспендује његове одредбе, а то привремено може да траје и годинама. Мислим да то тако не може и да је Закон о привременом уређивању начина исплате пензија - сурогат, а не прави закон. Јер, када се каже уређивање начина исплате пензија, онда се мисли на технику исплате пензија, то јесте да ли се пензија шаље на рачун у банци, да ли је доноси поштар или је примате на неки други начин.

Међутим, када прочитате тај закон, онда видите подвалу - да се у ствари ради о

Може ли бити укинут Закон о смањењу пензија у Србији?

ТАЈНА ПРИВРЕМЕНОСТИ

Устав говори о томе да се достигнути ниво људских права не може смањивати. Право на пензију спада у корпус људских права, па је наш највиши правни акт против сваког умањивања пензија. Предстоји доста дуг пут да би се стигло до Европског суда за људска права - и то је оно што целу ствар чини веома циничном.

Весна Ракић – Водинелић и Зоран Ивошевић

унеређивању пензија, а не о њиховом уређивању и о томе да се пензије умањују. То није начин исплате пензија, него напад на суштину имовинског права које је и људско право.

Омер Карабег: Чини ли се и Вама, госпођо Ракић, да је у самом имену закона учињена подвала?

Весна Ракић - Водинелић: Не само да ми се чини, то је потпуно извесно. Садржина закона уопште не кореспондира са насловом. Из садржине се види да се за право ради о смањењу пензија. Мислим да су се они у погледу наслова инспирисали уставном одредбом у којој се каже да се законом може ограничити начин коришћења имовине. Отуда се у наслову закона каже да он уређује начин исплате пензије, да се - што се каже - Власи не досете.

Чини ми се да таквим поступцима власт третира грађане ове земље као делимично или ограничено способне, као лица над којима треба да врши старатељство. То се не види не само из овог примера, него и из неких других. Рецимо, није нам било саопштено да ће у априлу доћи до повећања цена струје. Министар привреде је то образложио потребом да се грађани не узнемиравају. То је практично омаловажавање грађана ове земље. То исто се може рећи и за овај закон. Довољно је закон прочитао, па видети да се уопште не ради о на-

чину исплате пензија, него о ограничењу једног стеченог права - права на пензију.

Омер Карабег: Удружење синдиката пензионера Србије поднело је Уставном суду Србије иницијативу у којој тражи оцену уставности закона о умањењу пензија. Занимљиво је да то није урадио Савез пензионера Србије који је чак подржао тај закон. Мора ли Уставни суд Србије да се о томе изјасни?

Зоран Ивошевић: Уставни суд се мора изјаснити о тој иницијативи. Али, да будемо прецизнији. Иницијативу није поднело само Удружење синдиката пензионера, него и Удружење војних пензионера. И у једној и у другој иницијативи имате неколико врло озбиљних примедби на садржину закона којим се умањују пензије. Устав говори о томе да се достигнути ниво људских права не може смањивати. Ако смо малочас констатовали да право на пензију спада у корпус људских права, онда је наш устав против сваког умањивања пензија.

Морам да признам да у правној теорији постоји једно схватање да људска права не обухватају социјална и економска права, него само грађанска и политичка права, али Уставни суд Србије не суди на бази теоријских схватања, него на бази нашег устава, а у уставу се говори да су социјална и економска права у корпусу људ-

ских права. Али има ту још нешто.

Закон о привременом уређивању начина исплате пензија је у великом сукобу и са Европском социјалном повељом која је код нас ратификована 2009. године. Као ратификациони, нормативни акт она по нашем уставу има јачу правну снагу од закона. А ево шта пише у тој повељи: „Свака држава потписница је дужна да свој систем социјалне сигурности одржава на задовољавајућем нивоу и да га постепено подиже на виши ниво“. Али, никако да га смањује. А они су овде урадили супротно. Они су снизили пензије, а по Европској социјалној повељи то никако нису смели да учине. Уставни суд, дакле, треба да оцењује закон о смањивању пензија не само са становишта нашег устава, него и са становишта Европске социјалне повеље која је по снази одмах иза устава.

Омер Карабег: Иницијативе су поднете крајем новембра прошле године, дакле пре три и по месеца, а Уставни суд се још није огласио. Не зна се ни да ли је почео расправу. Да ли је то нормално?

Весна Ракић - Водинелић: Уставни суд се мора изјаснити о тим иницијативама и то може учинити на два начина. Може их одбацити, ако сматра да нема довољно основа за испитивање уставности тог закона, а може одлучити да испита његову уставност, ако га аргументи изнети у тим иницијативама убеди да има места за то. Време које је протекло од подношења иницијатива је прилично дуго, будући да се ради о изузетно важном случају - ограничењу једног људског права које је од егзистенцијалног значаја за велики број пензионера.

Уставни суд Србије је до сада показивао значајну дозу „креативности“ када је одбацивао иницијативе или одбијао предлоге о испитивању уставности закона до којих је власти у овој земљи, ту мислим и на ону претходну, било веома много стало. Морам рећи да та „креативност“ у одбацавању различитих иницијатива буди у мени сумњу да ће ове иницијативе, којима се тражи испитивање уставности закона о смањењу пензија, бити озбиљно узете у обзир.

Зоран Ивошевић: Ја мислим да се је Уставни суд до сада већ морао да се огласи, али он касни и то хронично. То није први пут. Он је годину и нешто дана оклевао да се изјасни о Бриселском споразуму, па се изјаснио на начин који се тешко може прихватити. Поновио је то и у неким другим случајевима.

Постоји зебња да ће и овога пута бити нешто слично. Кад су у питању предмети од нарочитог значаја, а овај је такав, Уставни суд би морао бити много бржи, јер то омогућује и закон о Уставном суду. Ако је нешто изузетно значајно, онда се не чека на ред, него се суди одмах. Могу се донети и привремене мере да се спрече негативне последице. Међутим, Уставни суд оклева, а из којих разлога - то би они могли најбоље знати.

Омер Карабег: Мислите ли да има притисака на Уставни суд?

Весна Ракић - Водинелић: Притисака

Пензионери су се изгласавањем смањења месечних примања нашли у тешкој ситуацији

на Уставни суд је увек било, мада они нису били видљиви. Чини ми се да је Уставни суд - било преко свог председника, било на неки други начин - понекад био доведен у ситуацију да одлучује супротно уобичајеној правној аргументацији.

Зоран Ивошевић: Мислим да притисака на Уставни суд већ има. И ово оклевање је знак који говори о томе. Пошто смо гопоља Весна и ја у току радног века били у контакту са судом - ја сам тамо био скоро са обе ноге, а и она исто тако - ми препознајемо те знаке. Зато мислим да та опасност постоји. Али хтео бих да кажем још једну ствар. Председник владе је скоро изјавио да више неће бити смањивања пензија. То уопште није тачно. Јер, ево шта се догодило после његове изјаве.

Промењен је Закон о пензијском и инвалидском осигурању који предвиђа да се два пута годишње пензије усклађују са трошковима живота. То је анулирано посљедњим изменама. Усклађивања са трошковима живота неће бити све док важи овај привремени закон. Шта то значи? Пошто ће трошкови живота у наредној години рапидно да расту - а већ постоје озбиљни знаци да се то догађа - пензије се неће усклађивати са трошковима живота, што ће значити даље умањивање пензија. Премијер је, дакле, дао изјаву иза које не стоје никакве аргументи. Не може он грађанима да каже нешто што није истина, а није истина да се пензије неће умањивати.

Омер Карабег: Ако Уставни суд каже да је закон о смањењу пензија у складу са уставом, Удружење синдиката пензионера Србије је најавило да ће се жалити Европском суду за људска права. Какве су шансе да Европски суд обори тај закон?

Весна Ракић - Водинелић: Пре него што се крене на Европски суд морају се исцрпети сва правна средства која предвиђа правни поредак Србије. Мора се поднети жалба Уставном суду због повреде људског права на мирно уживање имовине. Пракса Европског суда за људска права се може сасвим кратко изразити на следећи начин. Одредбе које говоре о мирном

уживању имовине, као о људском праву, веома личе на одредбе нашег устава који је прихватио и терминологију и садржину тих одредби. Да би смањење имовине и права на мирно уживање имовине било оправдано, потребно је да се испуне три услова. Прво, то ограничење мора бити законито. Не може бити извршено било каквим актом, већ законом.

Друго, мора бити легитимно. То значи да мора бити друштвено оправдано. Треће, умањење мора бити пропорционално - да не представља претерани терет за егзистенцију пензионера. Није мало одлука којима се објашњавају ови принципи легалности, легитимности и пропорционалности. Био је скоро један случај - Валов и други против Бугарске. Ту је Европски суд заузео став који би могао бити неповољан за подносиоце иницијативе у Србији.

Наиме, суд је стао на становиште да висина доприноса, које пензионер у току свог радног века уплаћује у корист пензијског фонда, не мора кореспондирати са висином пензије. Међутим, оно што разликује српски случај од бугарског и што може да утиче на другачију оцену Европског суда за људска права о легитимности и пропорционалности умањења пензија у Србији - јесте став тог суда да се пензија не сме умањити тако да угрози суштину права на уживање пензије. Ту се мора поставити питање - да ли смањење пензија које је извршено у Србији угрожава суштину права на уживање пензије, дакле, егзистенцију пензионера.

Мислим да за велики број пензионера можемо да кажемо да је то заиста тако. Када буде оцењивао легитимност и пропорционалности ограничења у случају српских пензионера, Европски суд за људска права то мора да процени на основу одредби Устава Србије у којима се каже да државни органи, а нарочито судови, морају водити рачуна о суштини права које се ограничава, о значају сврхе ограничења за појединца, о природи и обиму ограничења, као и о томе да ли постоји неки други начин да се сврха постигне мањим ограничењем прва.

Српски случај се битно разликује од бугарског и по томе што пензионери Србије примају пензије у висини коју је одредио

законодавац, а не Фонд пензијског и инвалидског осигурања својим појединачним решењем. Они имају решења у којима пише да им је пензија толика и толика, а законодавац каже да је она мања за одређени проценат, а да им при томе није издао појединачна решења.

Омер Карабег: Неизвесно је како ће да пресуди Европски суд?

Весна Ракић - Водинелић: Ја морам да кажем да је то неизвесно. Неки елементи ставова Европског суда иду против аргументације на којој се заснивају иницијативе удружења пензионера, док неки други иду у корист тих иницијатива.

Зоран Ивошевић: Случај српских пензионера је атипичан. Овде смо се суочили са једним законом који је анулирао појединачна решења о пензијама. Није их ставио ван снаге, али је рекао да се неће примењивати. Надлежни Фонд за пензијско и инвалидско осигурање, који утврђује висину пензије, није доносио нове одлуке. Све старе одлуке и даље важе. Оне су правоснажне, али се неће примењивати све док овај закон важи. Ако је то атипично, а јесте, онда ми се чини да се морају тражити неки атипични путеви према суду у Стразбуру.

А како до њих доћи?

Ја знам да се пензионери, којима је ускраћен део пензије, масовно обраћају Фонду за пензијско и инвалидско осигурање са захтевом да им Фонд донесе нова решења у којима ће писати садашњи износ њихове пензије. Велики број тих захтева је већ поднет, али Фонд за пензијско и инвалидско осигурање ћути. Он није донео ниједно једино ново решење.

Међутим, он је по закону дужан да донесе одлуку у року од 30 дана, а у компликованим случајевима у року од 60 дана. Нека је ово компликован случај, па је рок за доношење одлуке 60 дана. Ако тај рок прође, онда се по Закону о управном поступку сматра да је донета негативна одлука, то јесте да је захтев одбијен. Онда се може поднети жалба против решења о ћутању управе, па ће у року од два месеца надлежни другостепени орган да одлучи и о тој жалби.

Ако он одговори ћутањем, онда ће након два месеца моћи да се поднесе тужба Управном суду. Кад тај поступак буде окончан, биће испуњен услов да су се исцрпила сва домаћа правна средства и онда се може ићи према Европском суду не нападајући општи акт него појединачни акт који је настао применом правне фикције да се ћутањем одбијају захтеви, односно жалбе. Ја бих то препоручио, пре свега пензионерима, а и иницијаторима поступка пред Уставним судом. Мислим да је то можда једини начин да пензионери Србије дођу до европске правде.

Омер Карабег: Госпођо Ракић, мислите ли и ви да је појединачне тужбе биле успешније?

Весна Ракић - Водинелић: Ту је потребно још нешто. После одлуке Управног суда, треба се уставном жалбом обратити Уставном суду. Наиме, Европски суд за људска права је заузео становиште да је

На војнопензионерском нишану ХЛЕБ НАШ ЕЛИТНИ

Вишеспратне елитне викендице, овећи број стамбених јединица у најужим, евентуално ужим, елитним квадратима, јахте на везу уз обалу каквог елитног мора, успут порше и или каква друга пунокрвна ергела убачена под хаубу елитног четворточкаша, за оне мање захтевне тек елитни ајфони и ајпеди, фирмирана обућа и одећа, били су, до скоро, важни (и једини) елементи статусно-фирмираног СРБ симбола.

И не само то, поред оних обичних-народних, ту су елитне основне и, нарочито средње школе, у њима елитни разреци с елитно-фирмираним ученицима из елитних родитељских породица, у почестом дијалогу с независно прокламованим правосудним системом. И тако редом. Све елитно, до елитног.

У неко време, сада већ давно пре овога, беху елитни на пример виски, балон мантили, најлон и перлон кошуље, шими ципеле и - знање. Широке народне масе до вискија баш и нису могле, осим до по које испражњене флаше, набављене преко везе, чуване на видном месту какве полице. До балона и перлона долазило се лакше. Путов'о народ у Трст, па куповао за динаре, облачио се и шепурио. С народом, да како, и пензионери, наравно. За школску оцену борило се, замисли овдашњи свете, тек знањем.

Ал' време чини чуда. Привикосмо се, тада, некако и на конзументе вискија. Чак и сами, попреко погледајући домаћу шљивовицу, дудовачу, или какву опште народну воћну мученицу, пробасмо то браонкасто пиће с благим укусом дима и закључисмо – ништа посебно. Том тврђњом као да у моменту оданасмо, данас тако важна, стремљења ка елитном.

Авај, однедавно много тога није као што је некад било, па ни хлеб наш насушни. Некад основна животна намирница, без које се не може, или са којом се, уз одређену дневну количину воде и може, полако али сигурно постаје – статусни, елитни симбол. Али не сваки.

Иако је држава прописала цену хлеба, оног народног од 46 динара, на тржишту

се могу наћи и хлебови који коштају и до 300 динара (не по килограму, већ комаду). Ако је онај претходни (46) за народне, онда је овај (300) ваљда за оне ненародне елементе. За пензионере, ускоро, и онај народни луксуз. Ваљало би, размишљајући, увести још коју статусну врсту хлеба, на пример преживљавајући с ценом испод оних загарантованих 46 динара, уколико се сложе новокомпонована елита, убоги пекарски челници и државна администрација.

Стручњаци кажу да се куповина специјализованих хлебова исплати јер су здравији, а и мање се троше. Цену хлеба повећавају специјалне врсте брашна, али и додати састојци попут различитих семенки, сувог воћа, или адитива с Е ознаком. Већ интегрално брашно које кошта и до три пута више од пшеничног значајно повећава цену ове намирнице. Кажу стручњаци још да исту врсту хлеба не треба јести (конзумирати) сваки дан, јер хлебови имају одређене састојке који различито делују на организам. Како би организам био правилно храњен, правилно функционисао и одговорио свакодневним изазовима треба почесто мењати врсте хлеба у прехрани, али користећи искључиво оне елитне.

Ова препорука засигурно важи за важне и мање важне бизнисмене, исто такве тајкуне и, наравно, политичаре изложене свакодневном стресу који носи претешко бреме око увећања тешком муком стеченог капитала, стања на елитно тајним банковним рачунима елитних светских и белосветских банака, школовању тако елитних наследника у елитним школама.

Они неелитни, на пример пензионери, па и војни, и немају брига, ни стресних ситуација, осим тек једне, како уредно платити цару царево и уз то преживети текући месец.

Пре неки дан одшлепах свог пунолетног осамнаестогодишњег, неелитног четворточкаша до мајстора. Крпићемо док се може. - рече у поверењу мајстор. Тек шапћући, како све више доликује пензионерској кисти у таквим драматичним ситуацијама, упутих мајстору молбу: Могу ли барем закрпе да буду елитне. Ако се може.

Будимир М. ПОПАДИЋ

уставна жалба пред нашим Уставним судом ефикасно правно средство, премда бисмо о томе могли дебатовати.

Могуће је да би Европски суд за људска права толерисао прескакање Уставног суда као што је то учинио у неким случајевима баш поводом пензија. То су биле неке тужбе које су поједини пензионери поднели против Пољске. У сваком случају предстоји доста дуг пут да би се стигло до Европског суда за људска права - и то је оно што целу ствар чини веома циничном.

Када би пензионери знали чему служи ограничење пензија, онда би и терет и жртва, које они треба да поднесу, били сношљивији.

Ради се о пензионерима, старијој популацији, људима чији је животни век ограничен, и који у све то морају уложити до-

ста енергије, па и новца. Све то заједно је прилично обесхрабрујуће. Када би пензионери знали чему служи то ограничење пензија, да ли оно заиста служи да би се обезбедио јавни интерес и који је то јавни интерес, онда би и терет и жртва, које они треба да поднесу, били сношљивији.

Уместо тога власт у једној реченици саопштава да је то потребно ради консолидације пензијског фонда. Какве консолидације? Да ли се та консолидација може постићи продајом бања или нечим сличним што се налази у имовини пензијског фонда - то као да власт није испитивала.

Омер Карабег: Министар рада Александар Вулин каже да ће влада поштовати одлуку Уставног суда ако овај прогласи закон неуставним, али додаје да

се одлуком ниједног суда, па ни уставног, не може напунити буџет, што је некакав наговештај да се одлука, иако буде позитивна, ипак неће поштовати?

Зоран Ивошевић: То је још један од парадокса наше политике. Ја мислим да се господин Вулин тамо нашао случајно. Он се врло лоше сналази и њему ће требати доста времена да се привикне на дужност коју сада обавља.

Весна Ракић - Водинелић: Да држава одлучи да не поштује одлуке Уставног суда, који је највиши суд ове државе, то би значило да се у овој земљи потпуно одустаје од уставног принципа владавине права. То би, заправо, значило да се органи државне власти понашају као субверзивни органи који негирају само биће те државе. Ако сте у државној власти, не можете јавно негирати принцип владавине права и очекивати да та држава буде озбиљно схваћена од стране њених грађана.

Зоран Ивошевић: То што је рекао господин Вулин је стварно несхватљиво. Свака одлука Уставног суда мора се извршити, јер и у уставу и у закону о Уставном суду пише да су сви државни органи, све политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана, верске заједнице итд. дужни да у оквиру својих права и дужности извршавају одлуке и решења Уставног суда. Према томе, Уставни суд је изнад владе, па чак и изнад скупштине. Уставни суд може да укине и стави изван снаге законе парламента, а поготово акте владе. Ако је тако, а јесте, онда се један министар и члан владе ове земље не може тако односити према одлукама Уставног суда.

Омер Карабег: У закључку, постоје ли шансе да се укине закон о смањењу пензија и да пензионери Србије поново добију своје пензије у оном износу како им то пише у решењима?

Весна Ракић - Водинелић: Верујем да су шансе да Уставни суд тај закон прогласи неуставним мање него да каже да је он у складу са уставом. Тај став заснивам на дугом и неоправданом оклевању Уставног суда да се упусти о разматрање уставности тог закона, као и на неким ранијим случајевима у којима је Уставни суд или одбио да се упусти у испитивање уставности неких закона или је то учинио у неоправданом дугом времену. Што се тиче појединачних уставних жалби и притужби Европском суду за људска права - верујем да су шансе нешто веће.

Зоран Ивошевић: Ако говоримо о хигијени рада свих државних органа, укључујући и Уставни суд, онда бих ја био оптимиста, али пошто наши органи не раде у хигијени, већ врло често у патологији - онда бих се сложио са госпођом Ракић да су ствари доста неизвесне.

ИЗБОР: Радио „Слободна Европа“

Акциони план са НАТО-ом

ЦУЦА, МАЦА И МИМИ

Сад смо се обавезали на клаузулу да војници НАТО-а могу да користе војну инфраструктуру армије Србије. То је нешто што су Американци пре 16 година и тражили од Београда

Пао нам је војни хеликоптер одневши седам живота, у Бриселу смо озваничили приступање „Индивидуалном партнерском акционом плану“ НАТО-а, тзв. ИПАП споразуму, на једној телевизији пипкају се Цуца, Маца и Мими. И све то некако у исто време. Јер, ми смо весела и безбрижна земља. У којој министар спољних послова господин Ивица Дачић каже како је „ово наш најдаљи корак ка Алијанси“. Најдаљи корак за Србију на путу у светлу будућност, а мали за НАТО? Не знам шта о томе мисле Цуца, Маца и Мими, али видим да о политици безбедности Србије шире јавне расправе, заправо, и нема. Постоји ли уопште национална политика безбедности у Србији? Колико је реално наше дугорочно прогнозирање у домену спољнополитичке оријентације Србије?

Време догми у домену спољне политике одавно је прошло, пожељна је потпуно отворена дискусија о свему, а влади Србије не би било лоше да у ову дискусију укључи и стручњаке, да јој помогну да се уздигне до стручног нивоа, и да се кроз ту дебату пронађу прагматична решења.

Јер, принципијелна дилема у јавности Србије јесте да ли је овај „најдаљи корак министра Дачића“ заправо напуштање политике неутралности, али не и званично неутралног статуса? Да ли де факто напуштамо старе позиције, а да нове изградиле нисмо?

Обавезали смо се на клаузулу да војници НАТО-а могу да користе војну инфраструктуру армије Србије. То је нешто што су Американци, управо у ово време пре 16 година, тајним „Анексом Б“ и тражили од Београда приликом преговора у Рамбујеу пред почетак агресије на СР Југославију 1999. Тада нисмо пристали, сада јесмо. Значи ли то да НАТО команда може у сваком тренутку да „типуге“ неку касарну у Србији, а то је део наше војне инфраструктуре, и одлучи да ту смести неку јединицу НАТО-а? На неко време, на месец дана. Заостри се криза између НАТО-а и Русије и та наша касарна са НАТО војницима у њој, постаје легитимна мета за руске ракете. И све остало што се налази уз ту касарну.

Шта значи наша обавеза да уништавамо вишкове наоружања? Ко је тај ко ће проценити шта је вишак наоружања? Неки западни амбасадор, као што је то био случај када смо без потребе уништили неколико хиљада ракета „стрела“, само да би се одређени политичари и генерали додворили америчком амбасадору у Београду. Шта значи образовање српских официра у складу са Болоњом и НАТО-ом? Испирање мозга у разним Гармишима? Па Болоња се у већини земаља ЕУ већ напушта, то је тотални промашај.

Споразум, којем смо тако славно приступи

Мирослав Лазански

ли у Бриселу, наводно обавезује Србију на јачу демократску контролу оружаних снага и обавештајних служби, али и на окончање реструктурирања фирми у државном власништву и завршетак приватизације. Такође, у оквиру енергетске стабилности, обавезали смо се на усклађивање тржишта гаса са директивама ЕУ. Ово је сјајно, када крене отпуштање радника у фирмама у државном власништву сви отпуштени нека се жале команди НАТО-а у Монсу. Телефони су 032-65445497 и 032-65444159. На телефон се 1990. године јављао мајор америчке копнене војске Роберт Е. Дитмер. Сјајан официр, био ми је домаћин и водио ме код главног команданта НАТО-а генерала Џона Галвина. То су дивни људи, имају разумевања за рају са Балкана. Можда нашим отпуштеним радницима исплате и отпремнине. Треба то обавезно тражити, када већ ИПАП говори о окончању реструктурирања фирми у државном власништву у Србији. Кад већ нису дали паре за поправку оне две зграде Генералштаба и Министарства одбране, што већ 16 година аветињски жапе на пролазнике и плаше све који отуда пролазе. Једног дана има све то да падне. Ко ће онда бити крив? Ништа, формираћемо две комисије, једну војну, да видимо ко је од команданата крив за кулу А, а ко за кулу Б. Наиме, тако су се звале некада те зграде. Друга комисија нека се бави статиком тла и грађевине, у њој да буду архитекте и обавезно сеизмолози. Па кад, недајбоже, мало љуљне у Београду, да видимо јесу ли били оспособљени да то и предвиде. Београд је све раније од Другог светског рата, када су у питању грађевине, залечео за неколико година, ми ни за 16 не успевамо.

Но, како рече његова екселенција, амерички амбасадор Мајкл Кирби, „са разлогом су нам увели санкције“. Кирби нам је, заправо, великодушно опростио што су нам САД својевремено увеле санкције. Вероватно су нас са разлогом и бомбардовали? Буро ће ти опростити што те је тукао.

По ИПАП споразуму завршетак приватизације у Србији контролисаће НАТО? А ја сам се надао да ће то контролисати Цуца, Маца и Мими. Оне ионако воле приватизацију. На сваком плану. ИПАП споразум говори и о енергетској стабилности. Какве везе има ИПАП и НАТО са гасом којим се Србија снабдева? Да ли ми то гас купујемо из неке државе НАТО-а?

А тек НАТО стандарди и процедуре? Једном немамо гуме за авионе, други пут немамо акумулаторе за авионе, трећи пут немамо „читач“ за хеликоптере, ускоро нећемо имати ни авионе ни хеликоптере. Нема везе, имамо Цуцу, Мацу и Мими. Живела нам Србија...

Извор: Политика

Дружење подгоричких пензионера

ДАМАМА У ЧАСТ

Поводом међународног дана жена, Градски одбор Удружења војних пензионера Подгорице за припаднице љепшег пола уприличио је пријем, спортско такмичење и забавно вече.

Прије подне одржан је спортски сусрет. Такмичење се одвијало у спортској правој фер борби. По завршетку надметања приређен је коктел уз дружење, разговор и исказано интересовање за календар такмичења ветеранки у 2015. години, у жељи да понове прошлогодишњи успјех.

Уручење медаља и диплома било је истог дана увече на другарској вечери у ресторани „13. јул“. Медаљама су се окитиле Бранислава Јокановић, Милица Нововић, Десанка Челиковић, Љиљана Балетић, Ана-Војка Тошић, Драгица Шљивић, Ранка Мартиновић и Миљана Станишић. Посебно доћеране гошће на улазу у ресторан дариване су црвеном ружом, а оне су узвратиле дивним осмјехом.

Гошће је поздравио Павле Бандовић, предсједник Градског одбора, захвалио им што су дошле у оволиком броју да уљепшају дружење. Нагласио да су жене за свако поштовање јер су нас пратиле на службовање у бројним градовима Југославије, подизале дјецу и били наши вјерни пратиоци на тешком војничком животном путу.

Драган Тиодоровић, предсједник Удружења војних пензионера Црне Горе поздравио је учеснике дружења и нагласио да нас у овој години чекају бројне активности. Организоваће се неколико излета, учествовати на такмичењима ветерана Црне Горе а биће још оваквих дружења и пожелио им добро здравље и добар провод.

Дружење је настављено добром музиком, пјесмом и игром и вечером за коју се побринуо домаћин ресторана. Играло се, пјевало, веселили до дубоко у ноћ. Сви задовољни! Вече красно без домаћих брига и телевизијских серија.

Радивоје Здравкојић

Из ГРО УВП Новог Сада

ОСМОМАРТОВСКИ ПРИЈЕМ

Као што добри домаћински обичаји налажу чланови ГРО УВП Новог Сада и ове године за своје чланице поводом Дана жена у просторијама Удружења уприличили су већ традиционалан пријем и дружење.

Од око 1600 чланова приближно једну трећину чине жене, кориснице војних пензија. За разлику од прошле године када су у ГРО, кога чини 21 члан, деловале тек две чланице, Роса Грбић и Ибра Мањика, ове године тај се број у корист припадница нежнијег пола и родне равноправности увећао за још две нове чланице Душанку Мандић и Даницу Никић. Тиме је, по речима Милорада Ореља председника ГРО УВП Новог Сада, учињен још један позитиван корак и испуњен један од прокламова-

них задатака руководства новосадског удружења.

Иако важи за претежно мушко, чланице ГРО УВП Новог Сада изражавају наду да ће кроз коју деценију, све већи прилив жена на војне студије у Војну и Војномедицинску академију и њихово професионално војно ангажовање у јединицама и установама Војске Србије, свакако променити и садашњу родну слику Удружења.

Уручујући слављеницама пригодне поклоне, Орељ је нагласио како се руководство ГРО према својим чланицама односи с пуним уважавањем, те да је њихово ангажовање веома приметно у свим сферама делатности, како Одбора тако и новосадског Удружења у целини.

Будимир М. Попадић

Из општинске организације УВП Крушевац

ОБЕЛЕЖЕНА СЛАТИНСКА БИТКА

У селу Слатина, у околини Крушевца, обележена је годишњица Слатинске битке, која се догодила 19. фебруара 1943. године између бораца Расинке чете Расинског НОП одреда и Немачке потерне групе, која је имала задатак да уништи Народно-долободилачки покрет на Јастребцу. У току те борбе погинуло је седам партизана Расинке чете, а рањено пет. На страни окупатора погинуло је пет војника и рањено три. Након борбе која се догодила у раним јутарњим часовима 19. фебруара 1943. године, Немци су се вратили у село и извршили одмазду невиђених размера у овом делу Србије. Село Слатина имало је свега 27 домова. Окупатор је спалио свих 27. кућа и стрељао једна-

наест затечених мештана, а наложено је да стреља још њих петоро који су се налазили у логорима Бањица у Београду и у Нишу.

У односу на 92 становника села и спаљивања имовине, Слатина је претпела највећи егзодус у овом делу Србије у току Другог светског рата. Преживелим сељанима је тада забрањен повратак у село и обнова кућа. Обновљено је тек након завршетка рата.

Градски одбор СУБНОР-а Крушевац, представници Команде гарнизона Крушевац и ГРОД СПС Крушевац, традиционално на дан Слатинске битке, у знак одавања поште погинулим партизанима и стрељаним мештанима, полажу цвеће на спомен обележје „Камени цвет“, у Слатини, које од заборавља чува успомену на окупаторске жртве фашистичког терора.

Обележавању 72-годишњице Слатинске битке, присуствовали су председник Општинске организације УВП Крушевац Душан Самарџић и члан ОпОД УВП Крушевац Верица Ђорђевић, који су положили венац и одали пошту погинулима.

Мр Александар Симоновски

Са вишечасовног дружења

ВЕСЕЛЕ ШАПЧАНКЕ

Ове године УВП Шапца 8. марта организовало је свечани пријем за своје чланице и супруге. Та манифестација одржана је у просторијама касарне „Церски јунаци“, уз велику организациону помоћ Команде гарнизона.

Ове године двадесет пет жена радосно је провело неколико сати у дружењу, уз послуживање својих колега, чланова Општинског одбора УВП Шабац.

Атмосфера у сали била је веома пријатна и весела, а жене, како смо сазнали, задовољне организацијом и дружењем.

Општински одбор је, у складу са досадашњом праксом, за све чланице УВП припремио пригодне поклоне, које је уз црвене каранфиле уручио председник Ђорђе Момчиловић. Поклони су уручени и оним женама које су биле спречене да дођу на заједничко дружење. Свечаност је завршена заједничким фотографисањем.

Стеван Стојановић

Пред вечном кућом pilota Михаила Петровића

УЗЛЕТЕО У ВЕЧНОСТ

Представници Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС), Завичајног удружења „Михаило Петровић“ из Влакче и Ваздухопловне фондације „Пилот Михаило Петровић“, изашли су, традиционално, двадесеттреду годину заредом пред вечну кућу pilota Михаила Петровића на Новом гробљу у Београду.

Ваздухопловци су одали пошту првом српском пилоту и првој жртви српског ваздухопловства, положили цвеће и запалили свеће над његовим гробом.

Михаило Петровић (1884-1913) родом из села Влакча у Шумадији, артиљеријски наредник, завршио је пилотску школу у Француској у лето 1912. године, са још петицом српских pilota. Он је први полетео сам и први добио диплому pilota ави-

она и зато његово часно име стоји на челу историје српског војног ваздухопловства. На жалост, први пилот је и прва жртва српског војног ваздухопловства, погинуо је 20. марта 1913. године у операцијама српске и црногорске војске код Скадра.

Трагично настрадали пилот наредник Махаило Петровић сахрањен је близу места погибје у порти цркве у селу Бараблужи код Скадра. Одатле је његово тело пренето 1914. године на Цетиње.

Залагањем Михаиловог брата Живорада Петровића, артиљеријског потпуковника, посмртни остаци Михаилови пренети су 1931. године у Београд и сахрањени, уз највише почаст и налет ескадриле авиона, у присуству мајке, сестре, брата и колега ваздухопловца, на Новом гробљу, где и данас почивају у породичној гробници.

Обележавајући 80 година српског војног ваздухопловства, 1992. године, припадници РВ и ПВО су скинули вео заборава са Михаиловог имена и доприноса нашој авијацији, посетили његов гроб, и од тада сваке године 20. марта излазе пред његову вечну кућу одајући му почаст за јуначко дело и историјски подвиг.

На дан Михаиловог рођења, 14 јуна, ваздухопловци одлазе пред његову родну кућу у селу Влакча, која стамено одолева збу времену, не дочекавши да буде стављена под заштиту државе. Та окупљања су постала и традиционални сеоски празник, када се Михаилови поштоваоци окупљају у част и славу првог српског pilota, небеског хероја, који је у својој историјској мисији одлетео у вечност.

На 130. годишњицу рођења Михаила Петровића Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије објавило је књигу „Лет у вечност“ – прича о првом пилоту Србије. Ни после сто две године од погибје први српски пилот није добио споменик, као ни први српски аеронаут и први командант српског ваздухопловства пуковник Коста Милетић.

Сем скромног белега на породичној гробници и спомен-плоче у селу Влакча на родној кући, Михаило Петровић први српски пилот и прва српска ваздухопловна жртва нема другог спомен обележја. Постоји више идеја, предлога и пројеката да се Михаилу Петровићу и осталим пилотима, као и пуковнику Кости Милетићу, првом школованом ваздухопловцу, балонери и првом команданту српског ваздухопловства, подигну достојна спомен-обележја, али се на томе није ништа до сада учинило. Ваздухопловци очекују да се у 103. години српске авијације, бар неки од тих пројеката реализује.

Првог српског pilota наредника Михаила Петровића поштоваоци никада неће заборавити, а надају се да ће и држава учинити корак да се одужи заслужном сину, који само дан пред погибју рече брату: „Часно је за отаџбину мрети“.

Златомир Грујић, председник УПВЛПС

Сусрет који је прешао у традицију

НЕ ДАЈУ СЕ ИНЖИЊЕРЦИ

Већ је седамдесет две године од историјског преласка 4000 рањеника у четвртој непријатељској офанзиви (1943. године) преко импровизованог инжињеријског моста на Неретви и двадесетак година како тадашњи 7. март више „није вредан“ догађај за нашу историју. Ипак, стари инжињерци не заборављају тај датум да је педесет година обележаван као Дан инжињерије ЈНА.

Урезан је у душу сваког инжињерца као нешто што се не заборавља. Више од десет година окупљају се инжињерци да би евоцирали ратне успомене и неговали традиције, да се кроз дружења присете на та времена и посебно на послератну изградњу земље, да помену све изграђене мостове и километре

путева, пружене руке помоћи несрећнима у разним природним непогодама.

Један од организатора сусрета у хотелу „Бристол“, Милош Чавић укратко је подсетио присутне, њих више од 90, на догађаје из давне 1943. године, и посебно на изузетне напоре у послератним задацима инжињерије, затим је пренео другарске поздраве јединог живог инжињерца, градитеља моста на Неретни Мише Лемајића, који због болести није мога да дође на ово дружење. Чавић је нагласи да је међу присутнима у сали и једини живи рањеник, борац Друге пролетерске бригаде Ђорђе Бујак, кога су другови пренели на носилима пре инжињеријског моста. Иначе, Бујак је познати послератни редитељ бројних војних наставних и до-

Имали су шта једни другима да испричају

кументарних филмова.

После овог поздрава другови су одали пошту својим преминулим колегама.

Колика је љубав према свом роду и друговима види се и по томе да су неки инжињерци, због својих година, и уз помоћ штапа дошли на годишње дружење са старим друштвом. Мирко Бањац је један од њих,

стални учесник ових сусрета, који се радује сваком сусрету и поздраву са друговима и саборцима.

Значајну улогу у организацији овог сусрета имао је и Станко Божановић, организатор будућих сусрета инжињераца, којима је одмах и упutio позив за сусрет 2016. године.

Стеван Стојановић

Из УВП Шабац

ШИЦАРА ОПОМИЊЕ И ОБАВЕЗУЈЕ

Један део атара села Кленак, у општини Рума, зове се Шицара, удаљен је од реке Саве и Шапца око километар. Познат је из НОБ-а као стратиште из 1941-1942. године, где су фашисти стрељали око 1350 недужних грађана и за-робљених бораца Мачванског партизанског одреда, довођених из логора на Старом граду у Шапцу. На том стратишту стрељана је и народни херој Вера Благојевић.

Општине Шабац и Рума, а непосредни организатор је МЗ Кленак, организују сваке године посету стратишту и на спомен-обележје полажу цвеће и венце. У организацији општинског СУБНОР-а венце и цвеће полажу друштвене организације, Удружење војних пензионера Шабац, ОРВС, Градски одбори СПС Шабац и Рума, чланови КП из Шапца и други. Основна школа из Кленка сваке године припрема врло успешан пригодан културно-уметнички програм. Ове године прочитано је писмо које пре стрељања написао један грађанин својој мајци. Писмо је пронађено у цепу стрељаног приликом есхумације пет година после стрељања.

У делегацији војних пензионера Шапца били су Милан Бркић, Радмила Косановић, Зоран Ђукић и Милица Бањац.

Порука са Шицаре ове године је да се никада и нигде овако нешто не понови, а општинама Шабац и Рума да уложе мало више труда око уређења прилазних путева и спомен-обележје на Шицари.

Стеван Стојановић

Војни пензионери
у Црној Гори

ДОБРОТА ДРУГАРСТВО ЧУВА

Један од закључака на сједници Главног одбора Удружења војних пензионера Црне Горе био је обилазак и пружање помоћи старим, болесним, изнемоглим и усамљеним војним пензионерима.

У Подгорици се одмах кренуло. Договор, прво обићи борце НОР-а који су већ закорачили у десету деценију, па остале.

Свуда се наилазило на домаћински дочек, љубазност, гостопримство и захвалност што се другови из Удружења војних пензионера интересују за њихово здравље и посјећују их. Кажу да их то оживјежи, лијечи од заборавља и врати у дане када су били млади, ратовали, ишли у школу, на радне акције и изграђивали домовину. Показују вриједна висока ратна и мирнодопска одликовања, ударничке значке, признања, захвалнице и показују бројне фотографије из, како кажу, срећних дана.

Један случај ових посјета вриједно је забиљежити: Стана- Лутка Бојић, партизанка, учесник рата од 1942.године, жива страница историје свога времена. Рођена је 1927. године у селу Стубла, општина Медвеђа у угледној, чувеној чиновничкој и револуционарној породици Радована и Руже Лукић. Отац Радован са одраслом дјецом отишао у партизане. Године 1942, Лутка се повезује са омладинским покретом тога краја и одмах је ангажована на курирским задацима у партизанским одредима који су водили борбе на овој територији. При извршењу курирских и борбених задатака исказала је одлучност, смелост и храброст, те је 1943. примљена у СКОЈ а 1944. у Комунистичку партију, што је била привилегија смо храбрих и одважних бораца и патриота.

У току рата, како рече, много је тога доживјела и преживјела а на наше инсистирање да каже који су доживљаји на њу оставили посебан печат, одговара кратко: погибија народног хероја Ратка Павловића – Ћићка. „Дуго смо његово тијело возили. Срела нас је

његова мајка. Разлегао се лелек мајке и свих нас. То је на моју душу оставило ожигљак, када се сјетим и данас ми суза крене. Још једна ми је слика и данас пред очима. Четници, повици, псовке а затим дим и наша кућа у пламену, само зато што смо били партизанска, напредна и револуционарна фамилија”.

Разговор се наставља а она износи детаље из рата, како је обилазила села и упућивала младе за попуну партизанских јединица и спомиње бројна села из Топлине и Ветернице, али и имена многих бораца, као да је јуче било.

Хајде Лутка, неки лијепо доживљај а она одмах: „Мој најлепши доживљај који се често у мислима враћа је 1953. година и обилажавање десете годишњице формирања Јужноморавских бригада. Позвао ме у комитет и рекоше, Лутка када Тито дође сачекаћеш га на бини и предати рапорт. Ево тог рапорта: „Друже Тито, поводом десете годишњице формирања јужноморавских бригада, поздрављам Вас испред омладине и народа Топлице, Јабланице и града Лесковца, да нам још дуго, дуго живите, омладинка Стана-Лутка Лукић”. Загрио ме је и пољубио”.

Лутка, свестрано образована, храбра и одлучна по задатку Партије држала је курсеве за омладину и обилазила фабрике и села од Ниша до Бујановца. Говорила је омладини и народу да се образују и окрену раду на из-

градњи отаџбине. Спомиње детаљ из Бујановца и одушевљење албаники када су скинуле фереџе.

Одлази Лутка на одговорне задатке у Нишу, а касније у Лесковац за матичара и ради на изради личних докумената. Једне вечери доћерана, висока, згодна, лијепа са другарицом пође у Дом Војске на игранку. Појављује се на врата официр, висок, стасит и познати борац Љубо Бојић из Колашина. Први поглед, упознавање, плес, љубав и све се то заврши срећним браком. Природа им је подарила два дивна сина који су данас породични људи, живе и раде у Подгорици и поносе се родитељима.

Шездесет и четврте године Љуба шаљу за наставника у Сарајево за наставника у војну академију а Лутка са ћецом за њим. Град Сарајево је раширених руку прихватио Лутку-жену за сва дјела и времена. Одмах је укључио у рад друштвено-политичких организација: у мјесној заједници Маријин двор, бирају је на бројне функције и за поротника у Врховном суду. За свој прегалаки рад у Сарајеву Лутки доелују бројна признања која се дарују најбољим и оданим шћерима домовине.

Седамдест и четврте године Љубо је постављен на одговорну дужност у Титограду. Лутка поново са синовима за њим. Из Сарајева је испраћена са бројним признањима и поклонима у знак захвалности за допринос у изградњи нашег друштва и обавјештаву партијски комитет да им долази заслужна другарица Лутка.

По доласку у Титоград одмах је активирала за рад у мјесној заједници Стара Варош, а потом у 19. децембар, бирања је за одборника у два мандата, била је ангажована за рад на бројне одговорне дужности а била је и члан комисије за одликовања. За заслуге у рату и изградњи домовине Лутка је одликована: Орденом рада са сребрним вијенцем, Орденом заслуге за народ са сребрним зрацима, Медаљом рада, ту су и ударничке значке са радних акција, бројне повеле, признања, похвале и захвалнице из Лесковца, Ниша, Сарајева и Титограда.

При поласку лијепо се захвали и рече да јој је ова посјета посебно драга и позва да поново дођемо. Обехасмо.

Радивоје Здравковић

Последњи ударац на војне пензионере

АТАК НА ДОСТОЈАНСТВО

Када су 2008. године усклађене пензије за 11, 06 одсто, то није учињено са војним пензијама. Тако је одлучила држава, а са тим се, нажалост, сложио тадашњи министар одбране (није схватио!!!).

Следе десетине хиљада тужби војних пензионера (око 40.000), који ангажују адвокате. Практично то су тужбе против државе. Судски процеси теку од основних судова до Уставног. Месеци, године пролазе, камате на другове расту...

Скрећем пажњу да проблем дуговања војним пензионерима треба што пре решавати јер дугови због камата временом расту.

Уставни суд доноси одлуку да су војни пензионери оштећени, јер им пензије нису као и свим пензионерима усклађене за 11,06 одсто. Прошло је седам година, а уместо да нам увећају пензије по закону, још су их више прогресивно смањили. Грешка у корацима на штету војних пензионера! Нормално би било да смо добили решење о висини пензија са урачунатих 11,06 одсто, па на основу тих пензија да уследи смањење. Оваквим поступком пензија ми је двоструко смањена (11,06 плус 15 одсто). Повређено ми је не само право, већ и достојанство лично-сти.

Како сам доживела, као и сви војни пензионери, да се тужим са државом, молим државу да нас удостоји барем праве информације: када ће и да ли ће ова игра без граница бити решена. Можда се чека суд у Стразбуру, који већина нас, због старости, неће дочекати.

Мр Марица Берић,
војни психолог и пуковник у пензији

Пензионерске теме

ДА ЛИ ЈЕ МОГУЋЕ?

Шетам пре неколико дана једном градском улицом и сретнем војног пензионера високог ранга. Уз обострани поздрав куртоазно га приупитам како проводи време? Реч по реч и исприча ми чиме се бавио последња два дана:

„Јуче сам био у републичком фонду ПИО-Филијала за град Београд, да се информисем шта је урађено са мојим захтевом за повраћај бесправно смањене пензије и доношења решења сада по новом позамашном смањеном износу.

С обзиром на то да сам захтев поднео више од два месеца и у тој филијали на шалтеру, упутише ме у канцеларију 39 или 40. Покуцам уз дозволу, уљудно уђем, представим се ко сам, шта сам и зашто сам дошао. Службеница ми љубазно објасни и упути ме на други спрат, у другу канцеларију. Тамо ме дочека друга службеница која ме је, схвативши зашто сам дошао, упутила у Дирекцију фонда. На питање шта ће мој захтев у Дирекцији фонда када нисам изјавио жалбу на недобијено решење у првом степену, одговор је био да им је тако наређено.

Пошто се ближио крај радног времена су-традан се упутим право у Дирекцију фонда, знатижељан шта ово све може да буде, не слутећи шта ћу све сазнати. На пријавници Дирекције фонда обезбеђење ме упути у одређену канцеларију, где ме прими господин са врло израженим пословним маниром и по мом представљању и објашњењу зашто сам дошао, врло кратко и јасно ми објасни: „Видите ове картонске кутије (биле су сложене до плафона канцеларија), то су сви захтеви поднети у нашим филијалама“.

Службеник ми саопшти да им је наложено да не доносе решења по том основу. Госпо-

дин је прихватио неке моје ставове у вези са оваквим понашањем надлежног министарства и кад му рекох да сам војни пензионер и испричах шта сам био, потврдио је да смо у праву за тражено усклађивање и да је смањење пензија по систему како је примењено дискриминаторско и просто неодрживо.

И тако завршимо ћаскање, излазим захваљујући му на врло важним информацијама, посебно на чињеници да нам фонд ПИО неће доставити тражена решења, што ме одмах навело на закључак да се овде ради о јасно сумњивим радњама о донетом закону о привременом смањењу плата и пензија. Не могу да схватим да је држава која је донела закон о општем управном поступку, дала себи за право да га не поштује. На путу ка Европи потребни су нам државни чиновници који поштују сопствене законе и грађане којима служе.

Идући према аутобусу размишљам да ли ће ико од пензионера добити тражено решење? Да ли је то могуће.

Милорад Колашинац, Београд

У очекивању коначног решења за усклађивање пензија

ПРЕКИДАЊЕ РАСТА ШТЕТЕ

Уставни суд је одлукама Уж-266/2011 од 22.6.2012. године, Уж-5287/2011 од 19. 12. 2012. године и Уж-8405/2013 од 11. 12. 2013. године ставио тачку на једно нестручно тумачење веома јасних законских одредби и утврдио да корисницима војне пензије припада право на усклађивање пензија од 11,06 одсто, почев од 1. 1. 2008. године.

Одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће и по њима нема преговора, а поготово нису н а месту покушаји њихове ревизије.

Непотребно је и питање судских поступака јер је очигледно да се не схвата да су они изнуђено решење и морају се довести до краја, а како ствари стоје мораће поново да се изјасни и Уставни суд о року застарелости јер се покушава, вероватно по неком договору, да се износ штете не обрачунава од 1.1.2008. године, иако је свима јасно да нигде није прописано да странка своје законом прописано право може остварити једино ако покрене судски поступак и да му висина штете зависи од тога када је поднео тужбу.

Насупрот томе тужена страна, а поготово ако се ради о надлежном државном органу, била је обавезана да правовременим и потпуним извршавањем задатака обезбеди да тужилац оствари своје право на усклађивање пензија за 11,06 одсто, почев од 1. 1. 2008. године.

Ситуација у којој се држава налази не може бити алиби да се решење проблема усмерава према ставу „...на је потребно реално сагледати шта је могуће“. Пре би требало да се каже „, потребно је сагледати како га (усклађивање војних пензија) решити“.

У земљи која је у тешкој ситуацији, сви буџетски корисници примају плате, а многи и енормно високе, исплаћују се пензије од којих је велики број много већи од највеће војне пензије. Уједно корисницима војне пензије, који су пензионисани пре 1. 1. 2008. године, пензије се исплаћују у износу који је знатно нижи од оног који им по закону припада.

Конкретан предлог како би се прекинуо раст штете, може се одвијати у неколико корака:

1. Да се корисницима војне пензије, онима који су пензионисани до 1. 1. 2008. године, донесе решење о усклађивању пензије у износу од 11,06 одсто, почев од 1. 1. 2008. године.

ПРОВЕРА
ПРОТИВПОЖАРАЦА

Та војна вежба се, почетком зиме, одвијала на полигону недалеко од малог македонског места Свети Николе. И ми, новинари, смо делили судбину осталих припадника јединица које су борбену готовост проверавали у зимским условима.

Заноћили смо под једним већим шатором који је, бар се мени тако чинило, био „насађен“ насред великог поља, изложеног хладним ветровима што су често мењали правац и повремено јаким ударима претили да га, заједно са кочићима забијеним у окамењену земљу, однесу негде бестрага.

Можда, без обзира на јаке ветрове и голомразицу, нисмо смели да потпалимо ватру у „бубњари“, али смо, упркос свему, то ипак учинили и, онако обучени, са шињелима и у чизмама полегали преко гвоздених војничких кревета, покривши се само са по једним ћебетом.

Паноћ је тек минула. Понеког од нас је почео да хвата сан. Наједном, међутим, некакав непријатан мирис дима поче да нас гуши. Убрзо и крајичак шатора захвати, најпре мали, а затим све већи пламен. Поскакасмо из кревета и прихватисмо се гашења ватре. Видимо не бива: ватра је све јача, а дим увелико нас гуши. Жүримо да извучемо ствари и да што подаље одемо од места које све више подсећа на пламену буктињу. У то неко се продра: „Остао човек на кревету!“...

Потрчасмо ка њему. Кад тамо нико други до Душан Радашиновић, наш изврсни и доброћудни фоторепортер, поприлично закопачен све гушћом димном завесом, проговара: „Чему та ‘бежанија’, ваљда овде има припадника противпожарне службе, па сам мислио да је ово права прилика да покажу колико су оспособљени за спасавање људи у невољи!“

Влада РИСТИЋ

2. Да се на основу тога изврши нивелисање пензије почев од 1. 1. 2008. године до 1. 5. 2015. године, од када почиње исплата убудуће. Овај рок је стављен као технички реално могућ. Ако може пре, тим боље.

3. На основу тога утврдити дуг од 1. 1. 2008. године до 1. 5. 2015. године без обзира да ли је неко поднео тужбу или није.

4. Дуг исплатити на начин и по динамици за које Министарство финансија утврди да је реално могућ, с тим да се не сме дозволити да се понови ситуација са одредбом члана 193. Став 2 Закона о Војсци Србије по којој и после седам година није поступљено.

5. Појединачни износ дуга утврдити по следећем:

5.1. За оне који нису покренули судски поступак: износ дуга плус законска камата.

5.2. За оне који су покренули судски поступак...

5.2.1. а још нису наплатили: износ дуга плус законска камата плус судски трошкови.

5.2.2. за оне који су наплатили: износ дуга плус законска камата плус судски трошкови – наплаћени износ.

Ово је потребно јер се свима дугује јер и они који су наплатили нису наплатили за читав период.

Ђорђе Симић

100 година од почетка Великог рата

ЛЕГЕНДАРНИ ЋАЧКИ БАТАЉОН 1.300 КАПЛАРА

Енглески лист „Обсервер“, о путу српске младости на фронт, овако је обавестио своје читаоце: „То је једини пример у историји света да једна држава, малена Србија, шаље у рат, искључиво у борбене јединице, свој цвет, своју будућност. Целокупну интелектуалну омладину, као последњу наду за спас своје земље“.

Скопски Ћачки батаљон 1.300 каплара, назив је за велику школску групу младића из Србије и тадашње Аустроугарске, коју су чинили ђаци гимназија и студенти, које је српска Врховна команда, на самом почетку Великог рата, упутила у Скопље, како би се кроз убрзану обуку оспособиле за старешинске дужности. Када је у јесен 1914. српска војска доживела тешке губитке и поразе на Дрини, Јадру, Церу, Мачковом камену и другим бојиштима, а аустроугарске снаге окупирале и Београд, одлучено је да се Ћачки батаљон уведе у борбу, иако није у потпуности завршио обуку. Сви су по хитном поступку произведени у чин каплара, по чему је Батаљон и добио то легендарно име – 1300 каплара. Већина од њих је учествовала у противофанзивни српске Прве армије (војвода Мишић) током славне Колубарске битке, једној од највећих победа у српској војној историји. Од 1.300 каплара, који су преживели страхоте Великог рата, многи су током каснијих деценија стекли углед као познати интелектуалци, били оличење патриотизма и јунаштва.

Током Првог и Другог балканског рата (1912-1913), а онда почетком Великог рата (1914), после тешких борби на Церу, Мачви и Срему, српска војска изгубила је велики део свог старешинског кадра. Само у Церској бици, из строја је избачено 259 официра и око 16.000 подофицира и војника. Већ после Церске битке, прве савезничке победе у Великом рату, српска Врховна команда је, сем осталог, проценила да ће „рат дуго трајати“, па је потребно хитно решавати „проблем полуне старешина на нижим командним дужностима“. Тако се појавила потреба, да се тај недостатак старешинског кадра, разреши попуном новим и свежим снагама. Оне су се тада једино могле наћи у редовима ондашње школоване српске омладине. Дакако, за малу Србију, то није био само војнички, већ истовремено и државни проблем.

Из школске клупе у пакао ватре

Тадашња српска влада, прилично дуго је оклевала да и последњу „залиху своје интелигенције“, стави на жртвеник Отаџбине. Но, када су Аустроугари, са својим савезницима, извршили дубоке продоре и довели у питање слободу и независност Србије, влада је прекинула колебање. Заједно са Врховном командом, донела је одлуку да се ђаци свих школа у Србији, рођени 1892. и 1893, који су „доспели за вој-

ску“, као и старији студенти који су одложили служење војног рока до завршетка студија, позову у војску и припреме за „ниже старешинске дужности у рату“. Да би се што већи број младића оспособио за те дужности, позвани су и они ђаци (студенти) који су се већ налазили у војсци, као добровољци у неколико четничких одреда. За седиште и убрзану обуку ђачких чета одређено је Скопље, а за команданта постављен потпуковник Душан Глишић, ветеран из балканских ратова, који је тада руководио Скопском подофицирском школом. Он је био врло строг старешина, али су га војници и питомци Подофицирске школе упамтили и по очинској бризи. Иначе, Душан је млађи брат потпуковника Александра Глишића, команданта чувеног Седмог пука Дунавске дивизије првог позива, који је погинуо на Сртевици, за време Кумановске битке (1912). Остао је упамћен као најхрабрији српски командант у тој бици.

Одмах након донетих одлука, крајем августа и почетком септембра 1914, према Скопљу су кренули ђаци (студенти) – регрути из више генерација, закључно са оном најмлађом из 1893. године. У тај град су стизали возови пуни веселих и раздраганих младића, од чије се песме „орила Железничка станица у Скопљу“. Разуме се, стигли су Шапчани, Ужичани, Чачани, Београђани, Пожаревљани, Крагујевчани, Крушевљани, Нишлије, Пироћанци и многи други. Међу првима стигли су они из јужне Србије (Лесковца, Прокупља, Врања), као и они са простора Битоља и Прилепа. После постројавања на Железничкој станици, пролазили су кроз Скопље у правцу касарни, срдечно поздрављени од бројних Скопљанаца и избеглица са севера, којима је био преплављен тај град. „Пратио сам их од Београда до Скопља. Певали су. Тешили мајке и сестре ови голобради Срби, који ни прву љубав још нису упознали. Веровали су да ће се са очевима вратити ослободну земљу. Јесу ли били свесни да се многи неће вратити? Не знам... Можда нису...“, записао је француски генерал и историчар Жорж Ревел.

Ћачки батаљон је отпочео са радом 13. септембра 1914, а у њему се на почетку налазило око 1600 ђака. У тзв. „плавим касарнама“, које потичу још из турских времена, врло је као у кошницама. Приликом лекарског прегледа, већина је стрепела да их Лекарска комисија не огласи неспособним за војску. Пошто је ратна психоза захватила скоро сав српски народ, за једног младог интелектуалца, било је велико понижење да га огласе „шкартом“.

Многи нису хтели да прихвате „привремену неспособност“, доживљавајући то као увреду. Свом команданту, потпуковнику Глишићу, најчешће су се обраћали: „Господине потпуковниче, хоћу да служим војску“. Те жеље су већином уважаване. О томе Предраг Каралић, пише: „Једна група од двадесетину младића, који су тврдили да су рођени 1893, што је био минимум да би се ступило у школу, били су знатно млађи, исувише ђосави... Одсечни командант школе пресекао је ово натезање око година, па је наредио да им се дају пушке. Судбина је хтела, да ови дечасти остану до краја у својој херојској улози. Ниједан од њих није се вратио својим родитељима“.

По извршеном лекарском прегледу, уследило је формирање ђачких чета. До тада, мала Србија, увек је имала једну ђачку чету, а сада, први пут, због великог броја ђака-војника, формиран је Ћачки батаљон. Бројчано посматрано, била је то јединица већа од пешадијског батаљона. Прво је образовано пет чета, свака од преко 200 војника, а неколико дана касније и шеста чета, већином од студената који су пристигли из Француске, Белгије, Енглеске, Немачке и Русије, који су до Скопља морали да превале дуг и тежак пут. Чета студената, претежно са Београдског универзитета, због „младости и нежности младића“, носила је надимак „рузмарини“. После полагања заклетве, отпочела је ужурбана обука. Скопски војни логори „киптели“ су од снаге младића спремних за бој, који су из свег гласа певали песму:

*Хеј трубачу с бујне Дрине,
дед' затруби збор,
нек одјекне Шар планина,
Ловћен, Дурмитор...!*

Командири чета били су старији потпоручници, мирнодопски подофицири, који су чинове добили у току балканских ратова. За воднике и десетаре узети су млади подофицири и примерни питомци из Скопске пешадијске подофицирске школе. Мада се се на више места помињу различити подаци, укупан број у свих шест чета, најчешће се заокружава на 1.300 ђака-војника. По годинама, то су били младићи између 20. и 24. године, изузимајући студенте који су имали и више од 25 година. Ту је било највише студената са Београдског универзитета, од којих је један број припадао „Обилићу“ – Студентском академском певачком друштву. Иза студената, по броју су предњачили млади учитељи (око 300), који су после школовања добили своја прва радна места, свршени ђаци трговачких академија, пољопривредних и других стручних школа. Треба поменути да се у Ћачком батаљону налазио извесан број професора, инжењера, правника, књижевника, глумаца, новинара.

Нису само синови сељака и занатлија мобилисани у Ћачки батаљон. У њему су била и деца министара, професора, лекара, свештеника, виших официра – Љубе Давидовића, Јаше Продановића, Андре Николића, Петра Перуничића, Бранислава Нушића. Упамћена је порука Андре Николића, министра и председника Народне скупштине: „Кад наређује Србија, наредба важи за све“. Андра је у Батаљон послао оба сина, Душана и Радивоја, студенте права. Ниједан се није вратио. Син, јединац, Љубе Давидовића, Миодраг, страдао је у пробоју Солунског фронта. Многи с правом сматрају, да је тадашњи Ћачки ба-

Њихово херојство наш народ не сме никада да заборави

таљон „био „цвет ондашње српске младе интелигенције“. Енглески лист „Обсервер“, о путу српске младости на фронт, овако је обавестио своје читаоце: „То је једини пример у историји света да једна држава, малена Србија, шаље у рат, искључиво у борбене јединице, свој цвет, своју будућност. Целокупну интелектуалну омладину, као последњу наду за спас своје земље“.

После двомесечне војне обуке у Скопљу и другим местима, где су се после кратке и недовољне обуке оспособили само у најнужнијој мери, морали су кренути на бојиште. Врховна команда их је већ 15. новембра телеграфски све произвела у чин каплара и упутила у оперативне јединице, с тим да обављају „искључиво борацке дужности“. Већ наредног дана (16. новембра), потпуковник Душан Глишић, командант Батаљона, укрцао их је у воз у пуној ратној опреми и упутио Врховној команди на распоред. Ти ђаци (студенти), тада су добили легендарни назив „Ђачки батаљон 1.300 каплара“. „Србија је тада жртвовала оно најдрагоценије, своју младост. Последње што је имала. Залихе своје интелигенције ставила је на жртвеник отаџбине. Ђаке и студенте. Али, ти млади људи, који су из школских клупа, после само два месеца обуке, кренули у борбу, нису се сматрали жртвама. Они ће убрзо подићи морал уморним ратницима и превагнути у одсудној Колубарској бици. Ова српска младост, дала је пример и смисао да о њима причам и пишем, јер су лекција како се љуби отаџбина и слобода. То је лекција и о смелости српске Врховне команде...“, записао је поменути историчар Жорж Ревел.

Одоше ђаци на фронт- одоше ђаци у смрт

У писму Милана Ристића, упућеног родитељима 15. новембра, сем осталог, пише: „Вечерас ћемо кренути из Скопља, јер смо сви под ратном опремом... Наша је ђачка чета потпуно спремна и учиниће све што до ње стоји да припомogne потпуном поразу нашег вечитог непријатеља Швабе... О мени се немојте много бринути. Ако

ми буде суђено да сада изгубим живот, таква је судбина, од које се избећи не може. До виђења из Крагујевца“. Милан је умро 18. децембра 1914. у болници у Чачку, од рана задобијених у борби.

Онако како их је одушевљено и срдечно дочекало, Скопље их је и испратило. Док су ђаци-каплари певали и марширали кроз тај град, а „нове капларске звездице и бајонети на пушкама преливали на сунцу“, од мноштва грађана, уз пригушен плач и јецај, чуле су се речи: „Одоше ђаци на фронт, одоше ђаци у смрт“. Букети цвећа поковани сузама „падају на нас и одбијајући се од нас падају на калдрму, тако да су последње чете газиле по цвећу. Многима од нас био је ово посмртни марш“, записао је каплар Тадија Пејовић. У Скопљу је тада било и много избеглица из северног дела Србије. После укрцавања у вагоне (фургоне), заглашујући писак локомотиве, означио је растанак ђака-каплара са Скопљем.

На успутним станицама, куда је воз пролазио, велика маса забринутих грађана га је дочекивала и испраћала, знајући за очајно стање на фронту. Непријатељ је већ заузео велики део Србије, а на окупираној територији рушио, палио и убијао на варварски начин. Упркос томе, из ђачког вагона се „орила песма“, као да се иде на неко весеље, а не у смрт.

Милорад Ђорђевић –Видојековић, у писму родбини од 17. новембра, пише: „Јављавам вас се на путу Ниш-Младеновац. Што је најглавније, полазим у овај свети рат потпуно здрав и с највећим одушевљењем. Мислим да ћу издржати све тешкоће рата, али ипак, ако бих погинуо, или био рањен тешко и подлегао рани, немојте жалити за мено. Знајте да сам погинуо славно, бранећи своју милу Отаџбину, да бих осигурао бољу будућност својој браћи и сестрама... Нама Нишлијама и Крагујевчанима пала је коцка да први ступимо у бој. Ми идемо у Младеновац, одакле ћемо пешке до Аранђеловца, а одатле где буде“. Милорад је погинуо као потпоручник, 21. новембра 1916. године.

Два дана после произвођења у чин каплара (17 новембра), ђаци-каплари су, на

путу према положајима, у Сталаћу, где се састају две Мораве, унапређени у чинове поднаредника. За три до четири дана, шест чета Ђачког батаљона, већ се налазило у саставу српских ратних дивизија. Онога дана (15. новембра), када је Врховна команда донела одлуку да прекине обуку Ђачког батаљона, а потом га упути на бојиште, стање је било веома критично. После сузбијања Аустроугара на Церу српска војска је, изнурена ранијим ратовима и преморена у неравноправној борби са непријатељем надмоћнијим у људству, оружју и другој војној опреми, живаво одбијала непријатељеве нападе, одступајући стопу по стопу. Стално повлачење, дуги дневни и ноћни маршеви, киша и зима, слаба исхрана, недостатак обуће и шаторских крила, уз друге недаће, слабиле су физичку отпорност и морал војске. Од војника се често чуло како говоре: „Одступимо само због тога што немамо артиљеријске муниције“. Ситуацију је отежавало и повлачење становништва са стоком и покућством, заједно са војском, због страха и бојазни од репресалија непријатељеве војске. У тој веома драматичној ситуацији, почетком новембра, изгледало је, као да „Србија умире“.

Припадници Ђачког батаљона, тада већ поднаредници, стигли су на положаје у време док су вођене крваве борбе на Колубари и Суворобору. Пратила их је киша, чула се „потмула грмљавина топова, окруживали су их сакати и рањени“. Око њих је свуда вребала смрт. У Горњем Милановцу, дочекао их је и поздравео регент Александар, „осоколио их“, а онда, своје обраћање завршио речима: „Ни корака назад!“ Та лозинка их је пратила до краја рата. Најчешће, примали су команду над десетинама, а појединци и над водовима. Врло „кочоперни“, подизали су свест о озбиљности ситуације у којој је и омладина кренула у бој. Већ првог дана, током борби које су беснеле, многи су пали. „Јао ми је добрих другова, лепих младића, који би својим радом користили у миру... Али, зашто их жалити, оплакивати? Зар нису часно погинули у часној борби?... Зар би било боље да су умрли на болесничкој постељи? У ове велике дане жалосно је умрети обичном смрћу“, записао је ђак-поднаредник, Јован Бабић.

Влада и Врховна команда, били су свесни тежине ситуације у којој се земља налази, па су тражили излаз из ње. Одлука је, иако тешка срца, одмах донета: „Треба најпре одржати и поправити морал код малаксалих трупа, док не стигне артиљеријска муниција која је већ била на путу, а потом извршити контранапад свим расположивим снагама...“. За један такав подвиг, требало је „духовно ојачати“ изнурене јединице и улити им нову веру у победу. Процењено је да у томе могу много помоћи младићи из Скопског Ђачког батаљона, који су се уредно одазвали на војни позив, под војничком заставом осећали с „правим младалачким и заносним одушевљењем, запојени патриотизмом и народним идеализмом, као и тадашња српска омладина, још у родитељској кући и школи. Свесни тежине ситуације, они нису презали ни од чега, па ни од смрти“ (Т. Пејовић).

Српска Прва армија се 16. новембра повукла преко Колубаре. У насталој ситуацији, војвода Путник је већ претходног дана повукао један веома значајан кадровски

потез. Рањеног команданта те армије, генерала Бојовића, који је 20 дана био везан за постељу након рањавања код Шапца, заменио је генерал Живојин Мишић. Каснији развој догађаја је показао да је војвода Путник, постављајући генерала Мишића за команданта најзаслуженије и најистрошеније српске армије, повукао веома добар потез.

Познати војни историчар, Милан Раденковић, који је извесно време радио у штабу Мишића, овако га је оценио: „Он је имао урођену способност командовања... Осећао је масе и држао их у руци, знао је када шта са њима може постићи... Као одличан дијагностичар, осећао је пулс своје армије...“. Идући према Ваљеву да преузме Прву армију, генерал Мишић је видео страшне призора страдања свога народа и војске. То га је дубоко потресло, али и подстакло да одмах приступи враћању поремећеног реда и дисциплине код растројених јединица Прве армије, да одвоји становништво од војске, да крајњим напорима заустави даљи продор непријатеља.

О условима у којима је преузео Прву армију и начину Мишићевог обраћања војницима и старешинама, остало је доста забелешки. У једној од њих, која описује драматичну гужву и измешаност војника са масом избеглица код Каменог моста преко Рибнице у Миоци, коме се „приближавала“ снажна ватра непријатеља, истиче се Мишићев енергичан и оштар узвик војницима:

„Куда сте наврли као обаучени?

Војници су се збунили и ућутали, а генерал Мишић је наставио:

- Срам вас било! И ви сте Срби. Од кога бежите? Од Швабе, најгоре војника на свету! Бежите ви који сте тукли Турке, Бугаре и те исте Швабе! Бежите и газите ваше жене и децу! Од кога вас хвата страх?

Старешине су почеле да постројавају јединице испред моста, а војници су на свој начин коментарисали ситуацију:

- Изгубисмо ред и дисциплину, па и памет. Требао нам је неко да нас уреди и дисциплинује.

Генерал Мишић је са коња наставио енергичан говор:

- Побогу, браћо, освестите се и уразумите. Највеће зло за све нас биће ако се растуримо и без Шваба. Само заједно можемо одбранили и моју и твоју кућу. Ако Швабу не задржимо, пропади смо. Кад га потерямо, биће велике туге – направиће се чудо, да ће цео свет да сеири!“

Енергичан Мишићев наступ брзо се пренео на све јединице Прве армије. Почео се успостављати нарушени ред и систем командовања. Од Ваљева се све јаче чула ватра непријатељеве артиљерије, али више није било великог страха. Прва армија је враћала самопоуздање и борбени морал. Велика битка српске војске се распламсавала на фронту од Обреновца до Гуче.

Из рукописне заоставштине
Крсмана Милошевића

Пише: мр сц. др
Часлав Антић

Подсећање на догађаје
од пре 16 година

ТЕШКА АГРЕСИЈА НА ЗДРАВЉЕ ЉУДИ

Какве ће последице настати од употребе забрањених средстава ратовања, остаје да покаже време. Петнаест протеклих година од нехумане агресије НАТО-а, показују да је Србија прва у Европи по смртности од рака. Та болест хара целом нашом земљом, а на југу Србије број оболелих од рака 60 одсто већи је него 1999. године.

Д о почетка агресије на нашу земљу (1999. године) имали смо, упркос бројним тешкоћама, високоразвијену здравствену службу, која је од примарне здравствене заштите до врхунске специјалистичке помоћи, функционисала веома ефикасно, са тенденцијом сталног успона. Морбидитет (стопа разбољевања), по многим елементима, могао се поредити са стањем у високоразвијеним земљама које су своју војну силу устремиле на нас (ваљда из страха да их не престигнемо?). Међутим, бомбардовањем инфраструктуре градова и здравствених установа, долази до битних промена, које се вишеструко одражавају на решавање проблема оболелих и функционисања здравствене заштите. Оне су погодиле све врсте здравствене делатности - од функционисања службе хитне помоћи, преко кућног лечења, дијагностике, хируршких захвата, збрињавања болесника везаних за апарате, од оних на дијализи до беба у инкубаторима.

Ратна дејства на нашем простору узроковала су знатно повећање морбидитета, а довела су и до промена у структури разбољевања. Услед честих и дугих боравака у склоништима, знатно је повећан број оболења дисајних путева и органа, посебно акутна запаљења слузокоже и лимфног ткива носа, синуса, ждрела, крајника, трахеје бронха. Повећан је и број алергијских и психијатријских оболења, а дошло је и до активирања латентних пептичних гризлица, диспепсија, гастритиса и ентероколитиса.

Масовна употреба „новог оружја“, често нехуманог и забрањеног (касетне бомбе, пројектили са осиромашеним уранијумом и друго), изазвало је и повећање психосоматских оболења, срчано-судовних (инфаркт миокарда, повећање крвног притиска, ангина пекторис) и оболења пробавног апарата (чир на желуцу, упала дебелог црева).

Кућно лечење добило на значају

Услед страха од осакаћења и смрти, дошло је и до повећања ратних неуротских реакција које могу да прерасту у тежу депресију и психичка оболења. Страх, анксиозност и паника су логични пратиоци сваке ванредне ситуације, а посебно ратне, када је личност свесна да се налази у опасности, а нарочито када зликовци не бирају циљеве.

У оваквим условима услед оштећења и разарања једног броја здравствених установа, кућно лечење добија на значају. Међутим, како оно подразумева интензивно лечење у стану (кући) оболелог, уз примену посебних поступака, јављају се тешкоће и проблеми. Наиме, редовне посете тима за кућно лечење су проре-

ђене, па главни терет пада на чланове уже или шире породице. Познато је да ако нега оболелог није на висини, не помажу ни најбољи лекови. Тешко је на малом простору описати све мере које спадају у домен неге боленика у кућним условима лечења. Но у сваком случају она обухвата личну хигијену болесника, преношење, промену личног рубља, намештање постеље, посматрање свести, мерење температуре, храњење, утопљивање, проветравање просторије и друге мере и поступке код специјалне неге коју одреде лекари.

Код тешких и непокретних болесника изузетно је важно спречавање појаве декубитиса. У том циљу морају се спроводити следеће мере: не дозволити да болесник лежи дуже време у истом положају, сваких сат-два окретати га с једне на другу страну, одржавати га у беспрекорној чистоћи, кожу у сувом стању. Пределе на којима се може појавити декубитус свакодневно масирати алкохолом и посипати талком. Постеља не сме бити сувише тврда, а чаршави морају бити суви и затегнути. Постеља треба да буде ослобођена од мрвица хлеба и других отпадака хране. Ако болесник у постељи врши нужду, мора имати стално подметнуту мушуму и помоћни чаршав који се мења чим се упрља, а околина чмара и полних органа опере топлем водом и сапуном, добро осуши и поспе талком.

Декубитус не треба потцењивати јер је то тешка компликација, а када се појави зарађивање ране иде споро, уз сталну опасност да се понови.

Чување лекова у условима кућног лечења добија на значају. Од тога како се лекови чувају и њима рукује, зависи да ли ће доћи до пропадања, злоупотребе или замене лека, што може изазвати тешка тровања па и смрт. Лекове стога треба чувати даље од руку деце, на чистом месту, уредно сложене према намени.

Тешке последице од забрањеног оружја

То што током агресије није било појаве епидемија заразних болести, кожних оболења, вашљивости и сличних невоља, можемо захвалити високој општој и здравственој култури нашег становништва, а у првом реду нашим женама (мајкама и сестрама) које су и поред несташица воде и струје крајњим напорима успеле да своје породице сачувају од тог зла.

Агресија НАТО-а негативно и штетно је утицала на функционисање система здравствене заштите, али је није битно поремећено, нити значајније нарушила здравстве-

Како се решити вишка килограма

ДАШ ДИЈЕТА

Уколико тренутно трагате за најбољом дијетом, након обилних оброка током зимског периода, можда је право решење за вас даш дијета, која је проглашена најбољом за 2015. годину

доручак, ручак и вечеру. Ако сте гладни, ту су и две ужине у којима се једу семенке и/или поврће. Редовност оброка је веома важна и никако не треба прескакати оброке.

Количина хране треба да је умерена. Као мера се може користити ваш длан: количина меса или рибе коју ћете појести у једном оброку треба да је величине вашег длана, а рецимо шака пасуља, ораха, сочива и соје је taman колико вам треба по оброку. Сир треба јести у малим количинама до 50 гр. Око поврћа не брините: једите колико желите.

Дозвољена храна

Протеини: немасно месо, риба и живина, пасуљ и сочиво, соја, нискомасни сиреви, јаја, неза-слађени јогурт (1 шоља по дану)

Масти: биљна уља (препоруча: маслиново), уља орашастих плодова, уља од уљане репице

Протеини и масти у комбинацији: орашасте плодове (сирови и неслани), семенке, плава риба (пре свега лосос и скуша)

Поврће: све врсте поврћа осим кромпира.

Забрањено

Угљени хидрати: житарице и производи од житарица, слаткиши, алкохол, пића са кофеином, млеко и млечни производи (осим немасног сира и јогурта)

Масти: маргарини, кокосово и палмино уље, те све масноће које садрже хидрогенизоване масноће (као што су биљна маст, биљни сиреви и сл.)

Поврће: кромпир
Воће: воће је забрањено у ФАЗИ 1 (свеже, смрзнуто, конзервирано, сушено - дакле, воће у би-

ло ком облику)

У овој фази још: Унесите доста течности (предност има вода а за њом биљни чајеви), избегавајте напорне физичке вежбе и замените их једноставнијим - рецимо ходањем 30 минута дневно, доста спавајте - идите у кревет раније. Не претерујте са сољу или чак ограничите њен унос. Будите мотивисани и мислите на раван стомак који ћете имати после ове фазе :).

У другој фази, треба да наставите да једете протеине и пуно поврћа уз сваки оброк - али можете почети са додавањем интегралних житарица (до три порције) и воће (две порције) дневно. Можете појачати ниво активности. То практично изгледа овако: Уз оброк додајте рецимо једну кришку хлеба или пола шоља куване интегралне тестенине или исто толико куваног интегралног пиринча. Или мањи кромпир са љуском или кашу интегралних житарица. А што се воћа тиче - то је једна омања воћка или 1 дл воћног сока (свежег) или кашика сушеног воћа...

Не заборавите да и у овој фази настављате да губите тежину (и побољшавате здравље).

Доручак (изаберите један)

1. Једно кувано јаје с једном или две кришке печене сланине и чаша сока од парадајза.

2. Омлет од 2 јаја, парче печене говедине и 1 парадајз.

3. Комад ћуретине и сир и чаша сока од поврћа.

4. Јаје-бели омлет (од два беланца) с кришком шунке и печуркама.

5. Шака орашастих плодова и поврће (целер, ротквица, шаргарепа, краставци, паприка...).

Ужина (изаберите једну ујутру и једну, поподне)

- кришка сира и шаргарепа,
- један мали јогурт + десет ораха или неких других орашастих плодова,

- једна кашичица кикирики маслаца и целер,

- мало немасног сира и целер.

Ручак (изаберите један)

1. Пилећа прса печена на жару и велика зелена салата преливена маслиновим уљем и сирћетом.

2. Две или три кришке шунке и кришка сира. Послужите уз салату од купуса преливену уљем и сирћетом. Додатак - један свеж краставац.

3. Једна конзерва туне уз кашичицу мајонеза, ситно сецканог лука и мало бибера. Уз то иде велика салата зачињена уљем и сирћетом.

4. Велики парадајз пуњен сиром, младим црним луком и зачињен зачинским биљем.

5. На жару печене печурке с једном танком кришом шунке и мало сира.

Грицкалице за касно поподне (необавезно)

- Шака несланог, прженог кикирикија или пистажија (око 20 комада)

- Кашица немасног хумуса и свеже поврће

Вечера (изаберите један јеловник)

1. Један говеђи хамбургер печен на жару и поврће кувано на пари.

2. Пилетина послужена са салатом, посута пињолима, уљем и сирћетом.

3. Пржени лосос и кинеско поврће.

4. Свињски котлет на жару с пиреом од карфиола и зеленим грашком и сирћетом.

5. Салата од пасуља послужена с великом зеленом салатом.

Метак од осиромашеног уранијума

но стање нације. Какве ће последице настати од употребе забрањених средстава ратовања, остаје да покаже време. Петнаест протеклих година од нехумане агресије НАТО-а, показују да је Србија прва у Европи по смртности од рака. Та болест хара целом нашом земљом, а на југу Србије број оболелих од рака 60 одсто већи је него 1999. године. Званични подаци Института за јавно здравље „Батут“ за 2012. годину показују да је од карцинома оболело 36.408 људи, док је њих 21.269 преминуло. У 2014. години од рака је оболело 40 хиљада људи. Неки стручњаци ис-

тичу да ти подаци представљају „српску катастрофу“. Према другим научницима, сви ови многобројни случајеви су само увод у катастрофу која следи. Простори захваћени „осиромашеним“ уранијумом су заувек контаминирани канцерогеним радиоактивним елементима, јер уранијум има полуживот од 4,5 милијарди година, а време инкубације малигности је од пет до педесет година. „Високохумани и просвећени свет“ оставио нам је тешке нехумане последице. Осећаће их бројне потоће генерације.

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ
Удружење војних пензионера Србије
Београд, Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Звонимир
Пешић

Година XIII ■ Број 134 ■ Март 2015.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милан Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Др Часлав Антић, мр Александар
Симоновски, Радисав Ристић, Ранко
Бабић, Будимир М. Попадић, Милан
Шумоња, Никола Оташ Душан Старчевић

ДОПИСНИЦИ
Добросав Алексић (Алексинац),
Ранко Бабић (Ниш), Предраг Добић
(Сремска Митровица), Радивоје
Здравковић (Подгорица),
Ило Михајловски (Чачак),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски
(Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабац),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Жељко Будимски (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Будимир М. Попадић, М. Чуљић,
дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

ДИСТРИБУЦИЈА
Павле Лучић

Лист излази месечно.
Тираж: 3.000 примерака
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com

Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Каталогизација
у публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ISSN
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ

ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи
закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул.
Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“),
тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте
прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;

***Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београда,
ул. Чубурска бр.2, Занатски центар „Пејтон“,
тел. 011/2446977 и 064/1427122; Клијенте
прима понедељком, средом и четврком: зи-
ми од 17.00 - 19.00 а лети од 18.00 -19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из
Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел.
015/314307 и 064/2328165; Клијенте прима:
четвртом од 18.00 - 19.00 часова;

За потребе војних пензионера ови адвока-
ти обављаће следеће правне послове: дава-
ће бесплатне правне савете и пружаће све
остале адвокатске услуге уз накнаду по важе-
ћој адвокатској тарифи умањеној за 20 одсто
(адвокати Љиљана Јаковљевић и Гордана
Бучевац Стефановић), односно 30 одсто
(адвокат Ивана Јовановић). Редослед адво-
ката дат је по редоследу склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахране
преко Удружења војних пензионера Србије
требало би да знате да услуге могу користи-
ти чланови УВПС, чланови њихових породи-
ца, као и сви остали војни осигураници.

Преко Удружења могу се добити ком-
плетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за
сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почаста,
- помоћ око сређивања докумената пре и
после сахране ради регулисања права чла-
нова породице после смрти војног осигура-
ника,
- бесплатан долазак у стан породице
преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се доби-
ти у месним и општинским организацијама
УВПС, или директно на тел. 011/8333-142 и
011/6161-769; 064/1660-423 и 011/3181-812.

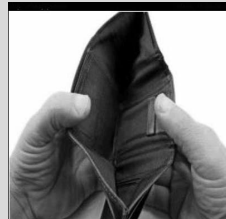
О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

Трећи сусрет Књажевчана биће
одржан 23. маја (субота) са почетком у
13 часова у Хотелу „Бристол“.

Заинтересовани да јаве број чланова
породице до 15. маја Миљивоју
Раденковићу, 012/531-147 и 060/333-
64-63 или Ратку Јанковићу, 012/557-
166 и 064/113-29-18.

Организациони одбор

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

*Како је почело са 11,06,
затим 10-15 одсто, војни
пензионери могу уместо
пензије очекивати
– суспензије.*

*Све учесталије слушамо
фразу: „Реформе ће бити
болне. „Па што не увеземо
из ЕУ – вакцине.*

*Дешифровао сам
скраћеницу РВИ –
Расходовани војни
инвентар.*

*Србија је обећана земља.
Пуни смо – обећања.*

*Кажу пас је највећи
пријатељ човеку. Сад ми је
јасно откуд толико паса
луталица. Траже човека.*

*Кажу да ће бити укинута
Агенција за приватизацију.
И време је. Како кажу наше
комшије:*

„Ко је јамио – јамио“.

Слободан Перић

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Стома-
толошка ординација „Президент М“,
Звездара, Михаила Булгакова (бивша
Душана Петровића Шанета) 46, са ти-
мом искусних стручњака, војним пен-
зионерима нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стоматоло-
шки преглед, консултација и стручно
мишљење,

Остале стоматолошке услуге (проте-
зе, пломбе, надоградње и друго), уз
значајне финансијске погодности –
плаћање на рате или са попустом, у
зависности од врсте услуге.

Доказани тим стручњака нуди **све
стоматолошке услуге брзо, квали-
тетно и повољно.**

Телефони за контакт и информаци-
је: 011/342-7481, 063/214-800,
064/135-1487.